

DABAR

Keturi naciai
"Maksim Gorkij"
Juodųjų pasaulis
Pulk. Lawrence
JUOZAS TYSLIAVA

Tel.: Evergreen 7-7840

VIENYBĖ

LITHUANIAN SEMI-WEEKLY
ESTABLISHED 1886

SEK...
The C...
193...
S LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LITHUANIAN NEWSPAPER
... street, Brooklyn, New York

New York Public
Library
5th Ave
3rd Floor

XLIX METAI. 40 N.

Published by the LITHUANIAN PRESS CORPORATION Antradienis, GEGUZES (MAY) 21, 1935, Brooklyn, N. Y.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907, Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of Ma...

KAINA 5c.

Vyriausias Lietuvos Teis-
mas, kaip ir buvo galima tikė-
tis, patvirtino kariuomenės
teismo sprendimą Klaipėdos
naciams. Ir jeigu ne respubli-
kos prezidento malonė, tai ke-
turi naciai jau būtų buvę su-
šaudyti.

Jeigu Vyriausias Teis-
mas būtų pakeitęs kariuomenės
teismo sprendimą, tai būtų bu-
vę aišku, kad Lietuva išsigan-
do vokiečių grumojimų. Jeigu
šį kartą Lietuva būtų nusilei-
dusi vokiečiams, tai ir ateityje
jie būtų kišęsi į jos vidaus rei-
kalus. Lietuvos neliečiamybė
butų buvusi sudrumsta.

Bet kad respublikos presi-
dento aktu, tiems keturiems
Klaipėdos naciams mirties
bausmė pakeista kalėjimu iki
gyvos galvos, tai taip pat la-
bai gera išeitis. Juos sušau-
džius, triukšmo būtų buvę
daug, o naudos — jokios.

Įdomu ir kartu keista, kad
šiais laikais traukinių katas-
trofos jau taip nestebina, kaip
stebina ir jaudina žmones oro
laivų katastrofos.

Jau trečia iš eilės didelė
oro katastrofa jaudina Sovietų
Sąjungos žmones. 1933 me-
tais Maskvoje žuvo aštuoni
lakunai, vėliau, tais pačiais
metais, Charkove — penkiolika
lakunų, o pernai metais
žuvo stratosferos lėktuvas,
kartu su šavim nusisėdamas
du gabiausias Sovietų Sąjun-
gos lakunus.

Bet dabartinė nelaimė —
didžiausia nelaimė Sovietų Są-
jungai. Žuvo vienas iš didžiau-
sių pasaulio lėktuvų — Maksim
Gorkij, kartu palaidodamas
penkiasdešimt du žmo-
nes.

Šių dienų oro keliai — atei-
ties keliai. Dėl to pasaulis ir
jaudinas, kai žuva nors vie-
nas tų didžiųjų ateities vieške-
lių pionierių.

Tiems kurie bijosi juodųjų
pavojaus, bus įdomu žinoti,
kad šiandien visame pasaulyje
skaitoma apie 250 milijonų
negrų. Bet šitas skaičius nes-
tovi vietoje. Negrai labai veis-
lus. Per šiuos paskutinius tris-
dešimt metų Jungtinėse Vals-
tybėse negrų skaičius pasidau-
gino net dvidešimt aštuoniomis
kartais. Nekalbant apie tokią
šalį, kaip Afrikos Moroka, ku-
ri dabar beveik ištisai negrų
gyvenama.

Nežiurint to, kad daugelis
baltųjų, ypač amerikiečių, la-
bai nepažįsta negrų ir juos
laiko "didžiausiais barbarais,"
vis dėlto reikia pripažinti, kad
juodoji rasė turi ir nepaprastų
gabumų. Dar ir dabar ran-
damos Afrikoje negrų skulptu-
rų, kurių originalumu Europos
menininkai negali atsistebėti.

Pulkininkas Lawrence, ku-
ris buvo vadinamas "nevaini-
kuota Arabijos karaliumi" ir
kuris buvo laikomas vienu iš
paslaptinusių britų koloni-
jų politikos žmonių, mirė, sun-
kiai susižeidęs motociklo ka-
tastrofoje.

Didžiojo karo metu, kai an-
glai kariavo su turkais, tai pul-
kininkas Lawrence, turėdamas
įtakos arabuose, sukėlė juos
prieš turkus. Anglai, pasinau-
dodę proga, pasiėmė Egiptą.
Pulkininkas Lawrence labai
gerai žinojo arabų pasaulį,
puikiai kalbėdavo arabiškai...
Kur jo pėdsakai pasirodavo,

DĖL KUNIGO NUKENTĖ- JO... ŽYDŲ KRAUTUVĖS

ALLENSTEIN, Vokietija. —
Allensteino katalikų bažnyčioje
buvo pasakytas pamokslas,
kuris nepatiko nacių vadams.
5 dienoms praslinkus, buvo
gautas išakymas "pasipiktinti."
Vakare minia įprasta tvar-
ka nuėjo į kleboniją pareikšti
kunigui "stichinį pasipiktini-
mą," paskum "gestapo" (slap-
toji valstybės policija) atėjo
kunigą sumirti ir pasodinti į ka-
lėjimą — tikslu apsaugoti jį
nuo pasipiktinusiųjų. Kartą iš-
ėjęs į gatvę, minia nebenorėjo
be didesnių patriotinių veiks-
mų nurimti, todėl rezultate
Allenšteine išbrėjo visi lan-
gai... žydų krautuvėse. Neiš-
dauzytų teliko vos keletas.

MINĖJO LINDBERGHO SKRIDIMO SUKAKTUVES

ST. LOUIS, Mo. — Pereitą
pirmadienį Jefferson Memo-
rial salėje iškilmingai minėta
pulk. Charles A. Lindbergho
skridimo iš New Yorko į Pa-
ryžių aštuonių metų sukaktu-
vės. Lindberghas vienui vienas
pirmūnins perskrido Atlantą
1927 m. gegužės 20 — 21 d.
Šio įvykio paminėjimui at-
dengta Jeffersono salėje bron-
zinė lenta su lakuno reljefiniu
paveikslu ir dviem švyturiais.
Lentą padovanojo moterų są-
junga.

MIRĖ ARABIJOS SUKILI- LIMO VADAS

LONDON. — Neseniai susi-
žeidęs motociklo nelaimėje
pulk. Lawrence, mirė pereitą
sekmadienį Dorseto ligoninė-
je. Šį pasižymėjusį Arabijos
sukurystę prieš Turkiją di-
džiojo karo metu britų Angli-
jos valdžia palaidos valstybės
kaštais.

SUDEGĖ AIRIŲ LOTERIJA SU VISAIS RUMAIS

DUBLIN. — Plaza rumuose,
kuriuose paprastai vyksta pa-
garsėjusios airių loterijos ti-
ražas, netikėtai kilo gaisras.
Nepaisant didelių ugniagesių
pastangų, gaisras visai sunai-
kino gražius ir stilingus rumus.
Ugnis taip pat sunaikino ir vi-
sus loterijos tiražui reikalin-
gus įrengimus. Spėjama, kad
gaisras kilo dėl blogos valios.

MIRĖ MAŽIAUSIAS ŽMOGUS

VILNIUS. — Čia mirė ma-
žiausias miesto gyventojas,
Izraelis Šnipiskis. Gimęs 1912
m. pradžioje, augo normaliai.
Nuo antrų gyvenimo metų ka-
žin kas įvyko ir teaugo vaiko
galva. Mirė turėdamas 45 cen-
timetrus (beveik 18 colių)
ugio, galva — 20 cmtr, kita
kuno dalis — 25 cmtr. Valgė
labai mažai ir buvo atsparus
visiems nepatogumams.

JAPONIJOJ BUS SLAPTA TARYBA

TOKIO. — Japonijoje ne-
trukus bus įsteigta slapta ta-
ryba, kuri davinės vyriausybei
patarimus visais svarbiausiais
tautinės politikos klausimais.
Taryba susidės iš 15 narių. Jie
bus parenkami iš seniausiųjų
ir labiausiai prityrusių valsty-
bės vyrų. Tarybai pirminin-
kiaus ministeris pirmininkas ar
jo pavaduotojas.

BESIPEŠDAMI UŽMUŠĖ ŽMOGŲ

MARIJAMPOLĖ. — Kazlų
kaimo ir valsė. Marijampolės
apskr. pas ukininką Juozą
Kudžmą keli įsigėrė to kaimo
vyrų susiginčio ir pagaliau
susipešė. Peštynių metu mirti-
nai sužeistas Kazys Karla. Į-
vykis tiriamas.

Tą pat naktį Kalvarijos m.,
Dariaus ir Girėno gatvėje, ant
šaligatvio rastas peilio smu-
giais į galvą nužudytas Jonas
Bogužas, 28 metų amžiaus,
gyvenęs Kalvarijos miestely.

Tiriant vietos policijai šita
įvykį paaiškėjo, kad tą pačią
naktį Jonas Bogužas su savo
broliu Juozu buvo gerokai iš-
sigėrė ir Kalvarijos miestely
užkabinėjo praėivius. Apie pu-
sę pirmos Jonas Bogužas su sa-
vo broliu Juozu buvo užkabi-
nė ties šaligatviu keletą sto-
vinčių vyrų, kurių skaičiuje
buvo Kalvarijos gyventojas
Mikas Griškevičius, 22 metų
amžiaus. Griškevičius įsijei-
dęs peilį norėjo atsigiti ir čia pat
vietoje peilio smugiais į galvą
nužudė Joną Bogužą. Griške-
vičius sulaukytas.

SOVIETAI STATYS STIPRŲ KARO LAIVYNĄ

MASKVA. — Ryšium su vo-
kiečių vyriausybe nusprendi-
mą statyti povandeninius lai-
vus, prasidedančios ginklavim-
osi lenktynės ir Baltijos juro-
je. Vos tik buvęs sužinotas
vokiečių nutarimas, tuoj Mas-
kvoje Vorosilovas sušaukęs
Sovietų Rusijos laivynų vadų
pasitarimą. Jis nurodė į pa-
vojus, kurie gresia Sovietų Są-
jungai nuo galingo vokiečių
karo laivyno Baltijos juroje.

PASKELBTI DU NAUJI ŠVENTIEJI

ROMA. — Pereitą sekma-
dienį popiežius pakėlė į šven-
tuosius du angelus: Sir Tamą
Morc ir vyskupą Joną Fisher,
kuriedu buvo nukankinti re-
formacijos laikais. Konsekraci-
jų iškilmėse popiežius kvietė
Anglijos bažnyčią vėl grįžti į
Romos globą.

ABISINIJA RENGIASI GINTIS

MASSUN, Abisinija. — Abi-
siniečiai energingai rengiasi
karui. Miesto aikštėse sukrau-
ta karo medžiaga. Čia visi įsi-
tikinę, kad karas su italais
prasidėsias liutims pasibaigus,
— rugsėjo arba spalio mėn.

PRANCUZŲ PREZIDENTAS GLOBOJĄ PABALTIJO VALSTYBIŲ PARODĄ

PARIS. — Pabaltijo vals-
tybių žmonių meno paroda
atidaryta Paryžiuje etnografi-
niam muziejuje (Trocadero)
gegužės 17 d. Prancuzijos res-
publikos prezidentas Lebrun,
Lietuvos, Latvijos ir Estijos
respublikų prezidentų prašo-
mas, sutiko globoti tą parodą.
Paroda daugiausia rūpinasi
Lietuvos pasiuntinybės attache
Jurgis Baltrušaitis.

KETINA ATSAUKTI KA- RIUOMENĖ IŠ SIBIRO

TOKIO. — Sovietų Rusijos
ambasadorius Tokio pareiškė,
kad Sovietų vyriausybė yra pa-
sirengusi svarstyti klausimą dėl
Sovietų kariuomenės dalių ati-
traukimo nuo Mandžukuo sie-
nos. Bet ambasadorius taip pat
pasakė, kad prieš tai vertėtų
sudaryti nepuolimo paktą, ku-
ris dabar atvirus S. Rusijos Ja-
ponijos klausimus padėtų leng-
viau išspręsti.

LENKIJOS SUSEKTA ŽMO- NIŲ KONTRABANDININKŲ GAUJA

VARSUVA. — Lodzės poli-
cija susek visą gaują kon-
trabandininkų, kurie tarp ne-
turtingesnių ar kuo nusikaltu-
sųjų darbininkų žydų ieškoda-
vo tokių, kurie vienokiais ar
kitokiais sumetimais budavo
priversti apleisti Lenkijos te-
ritoriją. Kontrabandininkai
juos slapta veždavo į Sovietų
Rusiją, kur yra tam tikros žy-
dų kolonijos. Už nelegalų per-
vežimą per sieną kontrabandi-
ninkai imdavo net iki 800 zł.
Kontrabandininkų vyriausioji
bustinė buvo Lodzėje, bet jie
turėjo punktų ir keliuose prie
Sovietų Rusijos pasienio esan-
čiuose miestuose. Iš viso buvo
sugauta 53 tos kontrabandi-
ninkų gaujos dalyviai.

TIKIMASI PRANCUZIJOS IR VOKIETIJOS SUSIARTINIMO

BERLIN. — Prancuzijos už-
sienio reikalų ministeris Laval
ir Prūsų ministeris Goering,
susitikę Pilsudskio laidotuvsė
Krokuvoje, ilgai kalbėjosi šių
dienų politikos reikalais. Nors
Goeringas pasakė reporta-
žiams, kad tas pasikalbė-
jimas buvęs tik "labai įdomus,"
bet spėjama ministerius
susitarus svarbiausiais tarp-
tautiniais reikalais, kurie gal
sušvelnins abiejų šalių santy-
kius.

UŽSIMUSĖ DEL PILSUDSKIO

DETROIT, Mich. — Minė-
damas Pilsudskio laidotuves
lakunas Stanislaw Hausner
skraidė ties lenkų bažnyčia,
kurioje buvo laikomas už Pil-
sudskį mišios. Einant žmonėms
iš bažnyčios lėktuvo sparnas
nulužo ir lakunas su lėktuvu
nukrito į šventorių. Įvyko bai-
sus sprogimas su gaisru, kuria-
me sudegė lakuno lavonas
tuktantinei miniai žiurint.
Nuo sprogimo užsidegė ir trys
gretimi namai.

VIESULOSE IR POTVY- NIUOSE ŽUVO 19 ŽMONIŲ

BURKBURNETT, Tex. —
Šeštadienio viesulose ir potv-
nyuose, umai kilusiuose dėl
smarkaus lietaus, žuvo 19
žmonių. Vienus užmušė oro
sukuriai (tornado), kiti nu-
skendo, netikėtai užlieti van-
deniu. Keturi prigėrė nukritę
su automobiliu į upę, kai su-
griuvo tiltas, per kurį jie va-
žiavo.

NACIAI MUŠA BAVARIJOS KATALIKUS

MUNICH. — Pereitą šešta-
dienį Bavarijos katalikams bu-
vo leista surengti paprastą
Katalikų Dieną rinkti aukas
labdarybės įstaigoms. Nepai-
sant valdžios leidimo, aukų
rinkėjus užpuolė organizuoti
nacių buriai, atėmė surinktus
pinigus, nuplėšė rinkėjų žen-
kelius ir neleido toliau aukų
rinkti. Riausėse daug katalikų
skaudžiai apmušė. Policija
riausių nestabdė. Nacių perse-
kiojami katalikai subėgo į baž-
nyčias, kur naciai jų nekludė.

AUTOMOBILIS SUVAŽI- NEJO LEKTUVĄ

HASBROUCK HEIGHTS, N.
J. — Šeštadienį du jauni laka-
nai, Zampolino iš Closter, N.
J. ir Harman iš Brooklyn, N.
Y. skrido iš Teterboro į New-
arko aerodromą gauti inspek-
cijos leidimą skraidyti. Pa-
gauti oro sukurio, lakunai nu-
sileido ant plento Route 2 kaip
tik prieš atvažiuojantį auto-
mobilį. Automobilio vairuoto-
jas nesusėję sustoti ir sudau-
žė lėktuvą į skiyvatus, sužeisda-
mas abu lakunus. Įdomu, kad
automobilis nukentėjo labai
mažai: sulenktas vienas spar-
nas ir išmuštas langas. Vai-
ruotojas nepaliestas.

GEN. LUDENDORFAS PASI- TRAUKIA IŠ POLITIKOS

BERLIN. — Didžiojo karo
herojus generolas Erich Lu-
dendorff pareiškė, kad jis pa-
sitraukias iš politinio Vokieti-
jos gyvenimo. Nors ramiai
pagyventi Bavarijos kalnuose.
Nors nacių vyriausybė nesie-
niai pagerbė Ludendorffą 70
metų sukaktuvėse, bet jis
buvo visai užmirštas nacių
valdžios įsigalėjimo pradžio-
je. Tas labai užgavo Luden-
dorffo ambiciją. Dėl to jis at-
sisakė nuo siulomo jam Vokie-
tijos feldmaršalo titulo, nes
laiko savo garbės pažeminimu
priimti paaukštinimą nuo bu-
vusio feldfelio Hitlerio.

UŽSIMUSĖ DEL PILSUDSKIO

DETROIT, Mich. — Minė-
damas Pilsudskio laidotuves
lakunas Stanislaw Hausner
skraidė ties lenkų bažnyčia,
kurioje buvo laikomas už Pil-
sudskį mišios. Einant žmonėms
iš bažnyčios lėktuvo sparnas
nulužo ir lakunas su lėktuvu
nukrito į šventorių. Įvyko bai-
sus sprogimas su gaisru, kuria-
me sudegė lakuno lavonas
tuktantinei miniai žiurint.
Nuo sprogimo užsidegė ir trys
gretimi namai.

VIESULOSE IR POTVY- NIUOSE ŽUVO 19 ŽMONIŲ

BURKBURNETT, Tex. —
Šeštadienio viesulose ir potv-
nyuose, umai kilusiuose dėl
smarkaus lietaus, žuvo 19
žmonių. Vienus užmušė oro
sukuriai (tornado), kiti nu-
skendo, netikėtai užlieti van-
deniu. Keturi prigėrė nukritę
su automobiliu į upę, kai su-
griuvo tiltas, per kurį jie va-
žiavo.

NACIAI MUŠA BAVARIJOS KATALIKUS

MUNICH. — Pereitą šešta-
dienį Bavarijos katalikams bu-
vo leista surengti paprastą
Katalikų Dieną rinkti aukas
labdarybės įstaigoms. Nepai-
sant valdžios leidimo, aukų
rinkėjus užpuolė organizuoti
nacių buriai, atėmė surinktus
pinigus, nuplėšė rinkėjų žen-
kelius ir neleido toliau aukų
rinkti. Riausėse daug katalikų
skaudžiai apmušė. Policija
riausių nestabdė. Nacių perse-
kiojami katalikai subėgo į baž-
nyčias, kur naciai jų nekludė.

LIETUVOS PREZIDENTAS PASIGAILEJO KETURIŲ NUTEISTŲ MIRTI NACIŲ

MIRTIES BAUSMĖ PAKEI- STA KALĖJIMU

Vokietija vis dar nepaten-
kinta; sako, šis pasigailejimas
bus priverstinas

KAUNAS, gegužės 18 d.

Didžiausioji Lietuvos ir Vo-
kietijos nesuipratimų priežas-
tis šiandien automatiškai išny-
ko, kai Lietuvos prezidentas
Smetona dovanojo gyvybę ke-
turiems Klaipėdos krašto na-
ciams, nuteistiems mirti už
žmogžudystę ir šalies išdavimą.
Prezidento įsakymu mirties
bausmė pakeista kalėjimu iki
gyvos galvos. Nuteistieji netenka
visų teisių, ir jų tur-
tas konfiskuojamas. Jie bus
laikomi Kauno kalėjime, o
kartu su jais nuteisti kalėti
nuo pusės iki 18 metų, kiti 83
naciai išskirstyti po įvairius
kalėjimus provincijoje.

Siuos keturis nacius nuteisė
mirti karo teismas, kurio
sprendimą patvirtino aukščiausias
Lietuvos teismas gegužės
17 d. Dėl to patvirtinimo Vo-
kietijos naciai sukėlė nedraugingų
prieš Lietuvą demon-
stracijų Karaliaučiuje, kur iš-
daužė Lietuvos konsulato lan-
gus, ir Tilžėje. Per 24 valan-
das po teismo sprendimo pa-
tvirtinimo, pasmerktieji turėjo
būti sušaudyti, bet jų advoka-
tai prašė respublikos presi-
dento pasigailejimo. Prašymas
buvo patenkintas.

KAUNAS, gegužės 18 d.

Lietuvos vyriausybė siunčia
protestą Vokietijai dėl vakar
sukeltų prieš Lietuvą nedraugingų
demonstracijų Karaliaučiuje,
Tilžėje ir kitur. Raportuo-
jama, kad Tilžėje išdaužta
Lietuvos konsulato langai ir
sužeistas vienas tarnautojas.

BERLIN. — Lietuvos presi- dento aktas, pakeitęs ketu- riems naciams mirties bausmę kalėjimu, nesušvelnino politi- nės reakcijos vyriausybės sluoksniuose. Propagandos mi- nisterijoje kalbama, kad Lie- tuvos prezidento žygis neat- taisė "neteisingumo." Esą, Lie- tuvą įspėjo taip pasielgti vien- ai signatarinių valstybių, kad išvengtų didesnių nesuipratimų Europoje.

Visi Vokietijos laikraščiai
vienodai rašo, kad šis pasigaile-
jimas padarytas tik politi-
niais sumetimais.

AUTOMOBILIS SUVAŽINE- JO 23 KAREIVIUS

PRAHA. — Čekoslovakų
3 pėstininkų pulko, stovinčio
Kromeržiže, 7 kuopa ištko
šurpi nelaimė. Kai kuopa va-
kare grįžo iš užsiėmimų ir žy-
giavo dešiniaja kelio puse, ne-
toli kareiviai staigiai buvo ap-
akinti automobilio prožektoriu.
Automobilis visu smarku-
miu įvažiavo į rikiuotę ir suva-
žinėjo 23 kareivius, iš jų 11
labai sunkiai, o kai kuriuos
mirtinai sužeisdamas. Patekęs
į grovį, automobilis, norėda-
mas pabėgti, staigiai davė at-
gal ir dar kartą pervaziavo
su savo lėktuvu, kuris užkliudė
ore Maksimą Gorkį.

DIDŽIOSIOS NELAIMES SU LEKTUVAIS

WASHINGTON. — Didžiau-
sio pasauly S. Rusijos lėktu-
ve žuvo 48 asmenys, yra sep-
tynioliktoji iš didžiųjų nelai-
mių, įvykusių per pereinus 9
metus.

1926 m. sudužo lėktuvas
Anglijoje; žuvo septyni žmo-
nės.

1927 m. užsimušė septyni
Hadley Field, N. J. Tais pat
metais žuvo 6 prancuzai lėk-
tuvo avarijoje Moroke.

1928 m. namų darbo lėktu-
vu užsimušė penki keleiviai
San Diego, Cal., septyni japo-
nai Tokio, septyni keleiviai
Pocatello, Idaho, keturiolika
nuskeno su lėktuvu Rio Ja-
neiro uoste ir šeši žuvo San
Antonio, Texas, kai lėktuvo
sparnai nulužo ore.

1929 m. užsimušė 14 kelei-
vių, įstrigus lėktuvui į stovintį
traukinį Newark, N. J., de-
šimts skraidytojų žuvo susidū-
rus dviems lėktuvams ore ties
Santa Monica, Cal.

1930 m. sudegė 16 keleivių
lėktuve Oceanside, Cal.

1931 m. užsimušė aštuoni
žmonės netoli Bazar, Kan.

1933 lėktuvas nukrito ant
namų, kuriuose sudegė 11
žmonių ir žuvo 3 lakunai.
Charkove, Ukrainoje, sudužo-
siame lėktuve žuvo 14.

1934 m. atsimušiamie į
kalną lėktuve žuvo 8 netoli
Salt Lake City, Utah.

ANGRABAITIS SUNKIAI SERGA

KROKuva. — Buvęs Žemaičių ir Lietuvos Apžvalgos
redaktorius (Tilžė, 1890 —
1896 m.) Juozas Angrabaitis,
dabar gyvenęs Krokuvoje, jau
seniai sunkiai serga, o pasku-
tiniu laikų jo sveikata dėl se-
natvės ypač pablogėjusi. An-
grabaitis buvo daugelio musų
spaudinių bendradarbis, yra
vienas iš pirmųjų lietuvių bi-
bliografų ir buvo vienas žy-
miausių lietuvių knygnešių or-
ganizatorių. Pabėgęs nuo ru-
sų ir vokiečių valdžios perse-
kiojimų apsigyveno Krokuvoje,
įsteigė devocionalių preky-
bą ir, be kita ko, dar spaudos
draudimo laikais leido katali-
kiškus lietuvių kalba paveik-
lius. Angrabaitis Krokuvos
lenkų visuomenėje yra gerai
žinomas ir gerbiamas asmuo,
nors ir iki šiol gerai lenkiškai
nepramoko ir visur ir visados
pabrėžia savo lietuviystę.

SUDUŽO DIDŽIAUSIAS PA- SAULIO LEKTUVAS

MASKVA. — Didžiausias
pasauly lėktuvas Maksim Gor-
kij, kuriuo labai didžiavosi
Sovietų Rusijos valstybė, per-
tą šeštadienį sudužo, kai be-
skraidant ties Maskva į jį at-
simušė ore lydintis mažas lėk-
tuvas. Visi buvusieji Gorkij
47 asmenys užmūsti, o pats
lėktuvas sutrupėjo į gabalė-
lius. Žuvo taip pat ir lakunas
su savo lėktuvu, kuris užkliudė
ore Maksimą Gorkį.

NEW YORKO VALSTYBĖS KALNUOSE

Back Street – avizinė košė ir meilė – gyvatės ir spygliuotos kiaulės

J. KRUZE

Prieš porą dienų Speculator, N. Y. apylinkės kalnai atrodo, kaip Himalajų kalnynas: debesy bučiavo jų viršunes, o slėnyse ir daubose pušys, eglės ir dar tebuvo lapuočiai riogsojo. Upeliai po senovės čiurleno kristoliniu šaltinių saltu vandeniui ir kur ne kur pro sudžiuvusių ir apipuvusių pernykusių mirusių lapų sluoksnius veržėsi šių metų žolynų daigai. Pavasaris rudens skraiste apsvilkęs švaistėsi tarpukalnėse...

Pie porą mylių nuo Speculator miestelio tarp nususių krumokščių, kupstų ir kelmų guli, kaip ilga gyvatė, gatvė. Tą gatvę vietiniai, supranta muilo ir vandens vertę žmonės, vadina "Back Street" arba užpakaline gatve. Tą gatvę, kaip atsiuro, necivilizuoto pasauliuko respublika apgyvendinta keistais ir nesuprantamais miško gyventojais. Jų čia apie 10 šeimynų, kiekviena šeimyna vidutiniškai turi apie 8 – 10 vaikų, bet kai kurios net po 14 vaikų ir daugiau. Savo tautybę ir kilmę, net savo tikybą šie miško gyventojai jau seniai užmiršę, bet "legendai" apie juos sako, kad jie esą prancūzų ir indėnų mišinio žmonės. Jų gyvenimas glaudžiai susijęs su mišku, vandenišiu ir purvu. Apie šiuos žmones galima štai ką pasakyti: Kiekvienoje lušnojė rasi vidutiniškai apie keturiolika žmonių, iš jų du galbut samdiniai, bernai, kurie nieko nedaro, tik gyvena ir su šeimomis vyraus medžioja ir žūvauja. Muilas jiems slidi košė, kurios valgyti negalima, o vanduo – vieta, kur žuvys veisiasi ir gyvena, retkarčiai tuo skystimu gera troškulį numalšinti. Skustis ar plaukus kirpti jie užmiršta, tik vieną kartą per metus atsiemena, kai kur nors apylinkėje buna cirkas. Cirkas vienintelis jų teatras.

Iš miestelio gyventojų man teko sužinoti, kad jie visi baisiai naivūs, neprasiduri ir nedėkingi sutvėrimai. Jie veda savo gimines, namus statosi ant svetimos žemės ir ja naudojami, kaip savę. Namus statosi iš pakampėmis sugraibyčių lentgalių, pusė trobelės apkasta žemėmis, o žiemą dar apkasta beveik iki stogo sniegu, kad šilčiau būtų. Nežiūrint to, beveik kiekviena šeimyna turi po 2 – 3 karves ir 1 – 2 arklius, bet gyvuliai baisiai apleisti, neprižiūrimi, o žiemą laikomi aaltose pasiūrėse. Kai eini Back Streetu, prie kiekvienos trobos langų pamatysi po keletą galvų, visi žiūri ir praieivi, kaip į kokį nepaprastą sutvėrimą. Bet retai čia ir pamatysi pašalinį žmogų einant. Vasarą ir žiemą šie miškų ir kalnų gyventojai dirba ant kelių ir miškuose, o rudenį parsisamdymo medžiotojams kaip kelderodžiai ir vadovai, jie minta laukinių gyvulių mėsą, žuvis ir augalais, netiki į gydytojus ir vaistus nei kitokius civilizacijos padarus, išskiriant šautuvus ir amuniciją. Jei kuris nors iš jų suserga ar susižeidžia, kiti surenka šaknų ir žolių ir, išspaudę skysčius, duoda gerti. Tikyba ir mokslas jiems svetima. Tiki į dangaus ženklus ir orą spėja iš dieglių rankų ar kojų kauluose.

Miestelio gyventojai teisingai, kad Back Streeto gyventojai, jai ne vietiniai produktai, bet ateiviai iš Kanados. Esą prieš 40 – 50 metų kompanijos juos atgabeno į Adirondack kalnus miškų kiršti ir nuo tų laikų jie užmiršti užsiliko. Valstybės valdžia tik prieš porą metų petyciomis apsižiūrėjo, kad turi tokių gyventojų ir pradėjo jais rūpintis. Pirmiausia prievarta verčia vaikus leisti į pradžios mokyklas, net autobusais kar rytą vaikus surenka ir nuveža ir parveža iš mokyklos. Beveik visi tos gatvės gyventojai dabar gauna šokią tokią valdžios pašalpą ar darbą, bet, nežiūrint to, visi seniai nepatenkinti, jie nekencia darbo. Tai iš tikrųjų laisvi miškų riteriai, kuriems miškas ir atviras dangus kur kas malonesnis, negu namai, rumai ir šlifuto stiklo sienomis ir auksu papuoštais langais. samanos ir eglų šakos geresnis guolis, negu pukų patalas.

Nežiūrint tėvų palinkimų, vaikai jau pradeda daugiau linkti į svarą ir modernius patogumus. Seniai klausio, kai vaikai kalba apie automobilius, drabužius ir skaito kino filmų žurnalus, atsidusta ir pasižiūri į mišką, sako vienas kitam: "Miškų siaubas apėdo jaunuosius..."

Mes turime vieną kaimyną, vienšą vyruką, kuris didesnę savo gyvenimo dalį trunkėsi po pasaulį laivais. — buvo Siame, Trinidade, Anglijoje, Činijoje ir kitose šalyse. Gyveno gana triukšmingai ir palaidai.

Su savo draugu prieš du metus atvažiavo į šiuos miškus savo draugo "kempe" maškų kiršti. Tris dienas kirto malakas, o ketvirtą dieną viena čionykštė pusrancūzė pusindėnė pavalgydino jį avizinė košele, o jis buvo nepaprastas avizinės košės mėgėjas. Ir dabar jau du metai, kai vyrukas kas rytas, kas vakaras valgo avizinę košę ir nežino ką daryt, ar apsviesti su mergina, kuri košę verda ir ją valgyti iki gyvos galvos, ar išsivadėti košės. Du metai vaikinai sprendžia tą problemą, giria avizais ir keikia moteris. Bet tuo tarpu želia jo plaukai, nyksta civilizacijos žymės, kvėpi jam miškas ir kai besileidžianti saulė paglosto savo paskutiniuosius spinduliais aplinkinių kalnų viršunes, jis traukia vingiuotu purvinu keliu ten, kur jo pilvo laukia avizinė košė, kur mergė stambiais juodais plaukais ir didelėmis juodomis akimis jo laukia. Pavasaris vyro širdy. Meilė kalnų viršunėse. Tas vyras valgyt avizinę košę iki gyvos galvos.

Pro Camp Waluk vingiuoja nedidelis senas kelias, juo važiuoja tik žmonės, kurie atvyksta čia medžioti ar žvejoti. Toli juo automobiliu nevažiuosi. Purvyno su kaupu, o kai kur vidury kelio medžiai auga.

Eik tuo keliu į šiaurę. Abipusiai kelio matysi didelių medžių, nususių medžių nuostomis viršunėmis, ant kelių dažnai pamatysi mažyčių raudonų driežukų ir išsitiesusių skersai visą kelią didelį, žalių, gelsvų ir rausvų gyvačių. Ko, ko, bet gyvačių ir žalcų šioje apylinkėje nestinga; ir versni didesni akmenį, atversai

lentą, eisi per nudžiuvusias žoles, pamatysi vienos ar kitos rūšies gyvatę ar žaltį. Rausvosios gyvatės mėgsta gulėti ir nežiūrėti, kas eina ir ko eina. Gelsvosios, paprastai, pajutusios, kad svetimas sutvėrimas arti, išdidžiai ir labai pasitraukia iš kelio ir lenda į žoles, tarsi butum permenkas sutvėrimas stebėti, bet žaliosios pasiutiškai smarkios. Jos mažos, bet "spritnios" bando tavę pabaidyti, kraipo savo mažą žalią galvą ir kaisiodamos ilgą perskeltą liežuvielį, kaip velnio šakę, piestu šoka, jei erzini. Kai įskaudini rykšte ar pagaliu, neria per žoles, šakas ir kelmus kaip strėla. Mažieji raudoni driežiukai bausis tinginiai, kaip kalnėnai; paimsi, paguldysi aukštelininką ant delno, guli ir kraipo galvą, o šiaip a nė krust. Sako žmonės, kad kalnų oras padaro žmones ir gyvulius tinginiais. Galbut.

Nusūšę medžiai, nuėstos jų viršunės vakare daro nejuokas išpuodžio, ypač vakare, ar naktį, mėnulio šviesoje, atrodo, kad žmogus eina per kažin kokią užkerėtą raganų ir šikšnosparnių kraštą. Teiravausi, kas nuėda tų medžių viršunes. Sako, "porcies."

Vieną vakarą, jau gerokai sutemus, pastebėjau medžio viršunėje kažin kokį nepaprastą bumburą, sunku buvo įžiūrėti ar gyvulys ar kas kita. Priėjau arčiau. Bumburas lėtai sukurtėjo. Dar geriau išsižiūrėjus atrodė, kad kažin koks gyvulys, panašus meškai. Paleidau tris šūvius ir bumburas medyje subruzdėjo, sujudo ir staiga krito ant žemės. Bambtelėjo, kaip senas bubnas. Nedrasiai skverbčiau pro krumkas, norėdamas įsitikinti, kas do sutvėrimas iškrito iš medžio. Radau "dejuojantį kamuoį, ilgų tamsių plaukų, tarp jų ilgų dyglių ir storą spygliuotą uodegą, pilną gelsvų daigų, labai panašų į paukščio plunksnų stuburius, bet nepaprastai aštrius. Paėmęs pagalį, bandžiau pakelti, bet viena ranka nieko negalėjau padaryt. Ieškojau galvos. Radau ją įkištą į nedidelę olą. Bet gyvulys dar gyvas ir dejuoja, kaip kudikis. Atvertęs, peršoviau galvą. Negyva patamsėje apžiūrėjau, kiek buti galima. Tai nepaprastai baurus sutvėrimas: liemuo apvalus kaip bubnas, didelis pilvas, trumpos kojos, trumpa stora uodega, galėjo svėrti apie 40 – 50 svarų. Supratau, kad tai buta vadinamoji "porcie." Tą patį vakarą parėjęs namo po kaimyno veranda užtikau kitą panašų gyvulį, graužiantį ledaunę, na ir tam galą padariau. Pasirodo, kad šie "porcies" ar spygliuotos kiaulės, pridaro daugybę nuostolių: sunaikina išsčius miškus, sugraūžia "kempe" ir net suėda "kempėse" visus aluminijaus daiktus ir šiaip padaro daug blėdies. Bet trys spygliuotos kiaulės daugiau nepasirodys.

RAPOLAŠ SKIPITIS, DULR PIRMININKAS, APLANKYS ANGLIES RAJONĄ

Po didelių iškilimų Philadelphia, Pa., gegužės 26 ir 27 d. d., svečias lankys: Wilkes Barre ir apylinkėje gegužės 28 ir 29 d. d. Scrantone — gegužės 30 ir 31 d. d. Pittstone — birželio 1 d. Minersville — birželio 2 d. Shenandoah ir apylinkėje — birželio 3 ir 4 d. d. Mahanoy City ir apylinkėje — birželio 5 ir 6 d. d.

LIETUVIŲ PRAMOGOS

Lietuviai advokatai sulaukė "bilių"

Chicago, Ill. — Gegužės 12 dienai buvo surengta lietuvių aviacijos diena Ford-Lansing airporte. Šita aviacija buvo ruošiamą išleisti lakunui F. Vaitkui su orlaiviu Lituania II, kuri turėjo išskristi į New Yorką, kad ten galėtų prisirengt skristi per Atlantiką į Lietuvą.

Bet aviacijos pramogos nebuvo, nes publikos suvažiavo tik apie 100 žmonių. Tokio negausingo publikos susirinkimo priežastis turbūt buvo ta, kad praėjusių naktį labai daug prilijo, o ir pačioje aviacijos dienoje lijo iki priešpiečių, liksią dienos dalį oras buvo netikras, nes padangė grumojo lietuviams.

Gegužės 12 dieną Vytauto darže buvo dienraščio Draugo gegužinė. Tai buvo pirmutinė šiais metais Chicago lietuvių gegužinė. Nors naktis labai daug lijo ir tą pačią dieną lijo iki priešpiečių, bet į gegužinę publikos privažiavo apie 4,000. Buvo gera programa, daug jaunimo ir svečių net iš tolimesnių kolonijų. Tokio pasisekimo gegužinės rengėjai buvo nesitikėję.

Gegužės 19 dieną bus SLA jaunuolių kuopos ekskursija į Tabor Farm, į Juozą J. Balcionio rezortą, Michigan valstijoje kaime Sodus. Ekskursantai automobiliais išvyks anksti rytą. Visas pelnas, koks bus gautas iš šios ekskursijos, skiriamas Dariaus-Girėno paminklui statyti.

Birželio 2 dieną, Marquette parke bus Dariaus-Girėno Paminklo Fondo ruošiamą gegužinė. Gegužinėje bus ir programa. Į gegužinę jėiti visiems dykai. Kad aplink Marquette parką daug gyvena lietuvių, tai tikimasi, publikos susirinkus daug. Be to, dar laukiama svečių atvažiujant ir iš tolimesnių kolonijų. Gegužinėje gautas pelnas bus naudojamas Dariaus-Girėno paminklui statyti.

Illinois valstybės legislatura ruošė naują įstatymą, norėtą suvaržyti čia gyvenančių atviečių nepiliečių teises. Pagal ruoštą įstatymą, visi nepiliečiai turėjo būti registruojami, turėjo turėti pasus, mokėt tam tikrus mokesčius už leidimą gyventi šioje valstybėje, o tuos, kurie tokio įstatymo vengtų, bausti kalėjimu ir deportavimu.

Lietuvių Advokatų Draugija, žinodama, kad toks įstatymas palietų nemažai ir lietuvių, paskyrė didelę delegaciją, kuri keletą kartų buvo Springfielde ir legislaturai aiškino tokio įstatymo žiaurumą ir priešingumą valstybės konstitucijai. Delegacijai, pagaliau, pasisekė įrodyti ruošiamo įstatymo netikslumą ir tas įstatymo projekto atidėtas.

Lietuvių Advokatų Draugijos delegaciją sudarė čia augę lietuvių advokatai: Grish (Grishus), Vasalle (Vasiliauskas) ir Borden (Bagdžiūnas). Nepiliečiams lietuviams vis dėlto reikėtų stengtis apsirūpinti pilietybe, nes bilfus nora sulaikytas, bet jis vėliau dar gali būti panaudotas. LSB.

SLA kuopos pramoga

Greenfield, Mass. — 297 SLA kuopa surengė didelį vaidinimą ir šokius, kurie buvo gegužės 11 d. buvo labai ma-

lonus oras, graži pavasario diena. Prisirinko labai daug draugų iš visos apylinkės, buvo net iš kitų valstybių. Vaidinta "Sušaldyta Dėdienė." Buvo skaityta šis tas ir iš Vienybės laikraščio, iš Tarkos. Visiems labai patiko. Ir maži vaikučiai atliko dalį programos. Vėliau buvo šokiai. Griežė geras orkestras, visi linksmosios iki vėlybos nakties. Širdingai dėkojama Vienybei, padariusiai tokius gražius plakatus, kurie sukviėt tiek daug svečių. Ačiu visiems tiems, kurie padėjote ruošti šią pramogą. Liko gana gražaus pelno mūsų kuopai ukdyti ir, aplamai, SLA kelti.

A. Dėdynas.

ANGLAI TARPININKAUS TARP LIETUVOS IR VOKIETIJOS

Po Klaipėdos sukilimo, 1924 metais buvo sudarytas Klaipėdos autonominis statusas, kurį pasirašė Anglija, Prancūzija, Italija ir Japonija. Šios valstybės ir vadinasi Klaipėdos statuso signatarai. Kai reikalas yra, jos turi teisę kreiptis į Lietuvą dėl padėties Klaipėdoje.

Balandžio 19 d. Anglijos, Prancūzijos ir Italijos atstovai Kaune Lietuvos vyriausybei įteikė jų valstybių raštą, kuriame išdėsto anglų, prancūzų ir italų pažiūrą į Klaipėdos krašto padėtį. Signatarai sako, kad sudarant dabartinę Braveličio direktoriją, Lietuva sutiko neabejotinų sunkumų tiek iš Vokietijos, tiek iš Klaipėdos krašto vokiečių pušės. Pabaigoje savo rašto, signatarai pataria Lietuvos vyriausybei sutvarkyti Klaipėdos krašto direktorijos ir seimelio santykių.

Dėl šio didžiųjų valstybių žygio Kaune, prancūzai sako, kad tai esanti Stresos konferencijos pasėka. Mat, toje konferencijoje buvo plačiau apsvarstytas ir Klaipėdos klausimas. Prancūzijos ir Anglijos atstovai prašę anglų užsienių reikalų ministrį Simoną, kad jis, anglų ambasadoriui Berlyne tarpinkaujant, išaiškintų Vokietijos planus dėl Lietuvos ir, ar Vokietija sutinka su Lietuva sudaryti nepuolimo paktą. Kartu Anglijos ambasadorius mėginąs prikalbėti Vokietiją, kad ji sutvarkytų savo įtemptus santykius su Lietuva.

Iš šių prancūzų atsiliepimų matyti, kad didžiosios Europos valstybės yra susidomėjusios Lietuvos ir Vokietijos santykiais. Daug kas mėgina išaiškinti, kad įtempti Lietuvos ir Vokietijos santykiai trukdo gerą Rytų Europos sugyvenimą ir dėl to šioje dalyje sudaro pavojų taikai. Tsb.

Vienybės nuolatinis Agentas Philadelphiaje

V. Baranaukas Philadelphiai kreipkitės į vietinį nuolatinį Vienybės agentą p. V. Baranauką, 106 Mifflin St., Philadelphia, Pa.

VASARINĖ EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

Cunard White Star Linijos puikioju laivu BERENGARIA BIRŽELIO-JUNE 19 d. Iš New Yorko tiesiog į Cherbourg, iš ten traukiniu į Klaipėdą. 5½ dienos kelionės jūra, paskui traukiniu ir jus pasiekite Lietuvą. Ekskursijai vadovaus Cunard White Star Linijos patyręs keliauninkas vad. kuris pasirūpins keliviu bagažais ir visokiais kitais kelionės reikalais, taip pat prižiūrės, kad keleiviai kelionėje būtų visu kuo aprūpinti. Proga keleiviams su savo tautiečiais. Buvę pirmiau turistų klasės kambariai dabar naudojami trečiai klasei. Smulkesnių informacijų suteikia: AMBRAZIEJUS J., 168 Grand St., Brooklyn, N. Y. "AMERIKOS LIETUVIS", 14 Vernon St., Worcester, Mass. ATLANTIC TRAVEL SERVICE, K. S. Dabrus, Prop., 342 W. Broadway, So. Boston, Mass. BARTKVIČIUS P., 678 N. Main St., Montello, Mass. "DIRVA", 6520 Superior Ave., Cleveland, Ohio. MOLIS P., 1730-24th St., Detroit, Mich. "NAUJENOS", 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. SEKYS J., 433 Park Street, Hartford, Conn. TREGIOKAS A. S., 197 Adams St., Newark, N. J. VARASIS A., 1200 Carson St., S. S. Pittsburgh, Pa. VIENYBĖ TRAVEL BUREAU, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. WASHINGTON C. J., 1921 Carson St., S. S. Pittsburgh, Pa. ZEMANTAUSKAS J., 130 Congress Ave., Waterbury, Conn. CUNARD WHITE STAR Ltd.

"GARSAS" BAKERY

A. Šrupskis, savininkas Tel. Evergreen 8-7027 PIRMOS RUŠIES LIETUVIŠKA DUONA 64-66-68 So. 2nd Street Brooklyn, N. Y. Kepa visokias Duonas ir Pyragaičius VEŽA KRAUTUVEMS SIUNČIA PASTU IR EKSPRESU

MAISTINGIAUSIA IR SVEIKIAUSIA LIETUVIŠKA DUONA

taipgi pyragai, pyragaičiai, tortai, kėksai ir įvairios rusies gardumynai gaminami, parduodami mūsų pačių krautuvėje ir pristatomi į namus visose vietose

ANDRIUS ŽIUGZDA 182-186 VAN BUREN STREET, NEWARK, N. J.

JUOZAS KAVALIUSKAS

Laisniuotas Graborius Užtikrinu, kad mano patarnavimams bus atitakiamusias ir už prieinamą kainą. Nuliudomi valandose, prašau kreiptis prie manęs. 1439 SOUTH 2nd STREET Philadelphia, Pa. Pennsylvania ir New Jersey Valstijose Telefonai: Dewey 5136 Keystone — Main 9669

VIENYBE TRAVEL BUREAU

Parduoda laivakortes, surašo ir paliudija dokumentus, aprūpina visus kelionės reikalus.

VIENYBE TRAVEL BUREAU

Siunčia pinigus į: Lietuvą, Lenkiją, Sovietų Rusiją ir visas šalis pasaulyje.

VIENYBE TRAVEL BUREAU

193 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y. Telefonas: Evergreen 7-7840

BLAISE CENDRARS AUKSAS

Iš prancūzų kalbos verčia

JUOZAS TYSLIAYA
SESIOLIKTOJI DALIS
(Tęsinys)

Pradžioje, dėl jo priešų intrigų, jis budavo priimamas gana šalta. Bet nuo to laiko praėjo tiek metų, kad daugelis jo priešininkų išmirė, valdininkai pasikeitė. Dabar niekas tiksliai nežino, ko jis nori, šitas senas kvailys, jus pažįstate tą seną generolą, kuris dalyvavo Meksikos kare ir kuris pliausia apie aukso kasyklas. Ir šis žaidimas kanceliarijose toks, kad jis siunčiamas iš vienos vietos į kitą, nuo durų ligi durų. Turbut jo galvoje likus kulka, stambi švino kruopa. Generolas pažįsta visus teismo rumų įėjimus ir visus ministerijų laiptus; jis ateina, išeina, pasikelia, nusileidžia, beldžiasi, jis kantriai laukia už durų, jis nueina tukstančius, mylių, tukstančius kartų jis grįžta, bėgioja lyg būtų sląstose. Bet jis nenusimena.

67

Per visus šiuos metus Johannas Augustas Suteris gyvena iš savo generolo pensijos. Gyveno — tai tik išsi-reiškimu budas dėl to, kad tikrenybėje jo pensiją kasmet suvalgo negarbingi advokatai, tamsus vertėtois ir elgetaujantys ministerijos tarnautojai, kurie visi iš eilės žadėjo Suteriui padėti laimėti jo bylą.

1863 metais jaunas dadas, apgavikas, jau anksčiau atvykęs iš New Yorko ir kurį Suteris susitikio religiniame susirinkime, paima jo dokumentus, perstato jį kitą dieną kažin kokiam bendradarbiui, kuris pasivadina save teisingumo ministerio sekretorium. Abudu apgavikai paveldėja vargšą žmogų. Suteris rašo teisėjui Thompsonui, kad jo byla — Dievo rankose ir kad pats ministeris asmeniškai juo užsiima ir jis prašo 10,000 dolerių, kuriuos jis turi duoti ministeriui. Mina, kuriai jis taip pat apie tai rašė, siūnčia jam 1,000 dolerių. Jam pasisekė gauti iš Šveicarijos vargingą savo mirusios žmonos dalį. Visi pinigai, kuriuos jis surenka, tenka apgavikams, kurie vieną gražų rytą dingsta, įsitikinę, kad daugiau nieko iš jo gauti negalima.

Ir dar labai dažnai tikri advokatai ir šunadvokačiai lankosi pas jį, prašo paaiškinti apie bylą, verčia jį pasirašyti pluoštą popierių, kuriuose, į tryjų byla bus laimėta, jis atsisako nuo ketvirties, pusės, trijų ketvirčių ir net nuo visko, dėl to, kad jis nenori pinigų, aukso, žemės, jis nori teisingumo, teisybės, sprendimo.

Metai eina. Neturtas skurdas. Norėdamas gyventi, jis dirba įvairius purvinus darbus; jis valo batų, bėgioja kitų siunčiamas, mazgoja indus kareivių smuklėje, kur jis pasidaro labai populiarus dėl savo generolo laipsnio ir dėl to, kad jis neapkenčia viskės. Mina siuntinėja jam po 100 dolerių kas mėnuo ir šie pinigai tenka įvairios rusies valkatoms ir tarpininkams, kurie gabia juos iš jo išvilioja. Jis atiduoda iki paskutinio dolerio, kad tik galėtų pastumėti bylą.

1866 metais Suteris persistato kongresui ir reikalauja milijono dolerių gryniais pinigais ir gražinti plantacijas. Šiam žingsniui jį pakastino Lenkijos žydai.

1868 metais Suteris siūnčia prašymą į senatą. Jis plačiai išdėsto faktus ir tenkinasi penkiaisi šimtais tukstančių dolerių ir žeme. Šis prašymas — šaulių pulko puskarininkio kurinys.

1870 metais jis kreipiasi į senatą su nauju prašymu, kuris buvo parašytas kažin kokio Bujardo, fotografo iš Šveicarijos. Suteris nereikalauja daugiau, kaip šimto tukstančių dolerių, atsisako nuo visų kitų atlyginimų, atsisako nuo savo žemių, pasižada apiešti Jungtinių Valstybių teritoriją, grįšti į Šveicariją, kur jis apsigyvens Vaudo kantone, „negalėdamas, jis sako, po to, kai aš buvau turtingiausias žmogus pasaulyje, grįšti elgeta į savo kantoną ir būti užlaikomu savo tėvų komunos.“

1873 metais jis įstoja į Herrenhutterio sektą, atiduoda visą savo bylą Johanitų Šeimos Tarybos Seniunui, pasirašo aktą, kuriuo jis perleidžia visą savo turtą ir visas žemes Kalifornijoje šiai brolijai, „kad šiose puikiuose lygumose purvina aukso dėmė būtų nuplauta adamistų skaištumu.“ Ir byla vėl prasideda, bet ši kartą jį veda advokatas, kuris tuo pačiu kartu šios vokiečių amerikiečių komunistinės falensterės dvasios vadas.

Suteris apleidžia Washingtoną ir vyksta į Litizą, Pensylvanijoje, kad ten galėtų būti krikštijamas ir apvalytas pagal babiloniečių ritualą. Dabar ši gryna siela gyvena kartu su Viešpačiu.

68

Herrenhutteriai iš Litizos gyvena dideliame ukyje, kur jie dirba ir naudoja bendromis jėgomis didžiulius laukų plotus, užsėtus rugiais. Jiems taip pat priklauso ir naftos šaltiniai. Gruodį maišai ir bakos naftos vežamos į jurų krantą, ant jų klijuojami gulinčio Velykų avinėlio ženklas, avinėlio, kuris savo letenose laiko vėliavą. Vėliavoje aiškiais stambiomis raidėmis raudona spalva parašytos dvi raidės J. C., tai reiškia ne Jėzų Kristų, o Johanes Christisch, — įsteigėjo direktoriaus vardą ir vyriausiojo sektos valdytojo, privatiniam gyvenime — serbų advokatas, bylinėtojas ir pavojingas žmogus, gabus ir drąsus veikėjas, kuris kuria vieną iš pačių stambiausių įmonių ant sprando keturių fanatikų svajotojų, beveik visi vokiečių kilmės.
(Bus daugiau)

KAIP STALINAS VALDO RUSIJĄ

Maskvoje, netoli Iljino var-
tų stovi nauji penkių aukštų
CKVKP — komunistų parti-
jos centralinio komiteto ru-
mai, iš kurių valdoma visa So-
vietų Rusija.

Viršutiniame tų rumų aukš-
tų yra du kabinetai: vienas,
skirtas partijos generaliniam
sekretoriui ir jo pavaduotojui,
kitas — centralinio komiteto
sekretoriaus, ar sutrumpintai
„genseko“, ir juos skiria tuš-
čias kambarys, į kurį, be tų
sekretorių niekas neturi teisės
jeiti. Šis tuščias kambarys pa-
skirtas sekretorių slaptiesiems
pasitarimams prieš posėdžius
to kolegialinio organo, kuriam
formaliai priklauso visa komu-
nistų partijos ir viso krašto
valdžia, vadinamam politiniam
biurui (Politbiuro).

Likimo viešpačiai

CK sekretorių darbas vyksta
tyloje ir ramioje aplinkoje:
niekas be ypatingo reikalo ir
specialaus iš anksto sekreto-
riato leidimo neturi teisės jų
trukdyti. Prieš visagalio gene-
ralinio sekretoriaus ar sutrum-
pintai „genseko“ yra „valykl-
la“ — jo sekretoriato viršininko
kabinetas, lieso ir gremėz-
diško Tovstucho, iš kurio ir
pats gensekas, budamas geros
nuotaikos, mėgsta pasijuokti
tikindamas jį, kad jis „pana-
šus į ožį“ iš Tifliso daržų. Bet
negražus Tovstucha yra nepa-
mainomas diktatoriaus žmo-
gus: jis nemėgsta kalbėti, ne-
turi draugų, tuberkuliozas pa-
darė jį piktu mizantropu. Tas
pats Tovstucha rupestingai
tvarkė ir ruošė medžiagą dar
tuomet, kai daugelis tų, kurių
pavardės užrašytos ant sakra-
mentalinių bylų viršelių, dar
buvo valdžios viršunėje ir
grasino pasaulio buržuazijai
iš tvankių senojo rusiško
Kremliaus rumų.

„Trečias aparatas“

Tas pats Tovstucha organi-
zavo „trečio telefono aparato“
įrengimą gensekui, įjungto į
CK komutatorių, per kurį pereina
visų CK narių komisarių ir
visų kitų, stovinčių partijos ir
krašto valdžios viršunėje au-
tomatiški telefonai. Dar 1924
m., kai automatinis telefonas
dar buvo technikos naujiena,
vienas pravažiuojantis čekų
komunistas pasiūlė pastatyti
bandomąjį automatinį komu-
tatorių. Šitas sumanymas pati-
ko, nes garantavo visišką pa-
slaptį vyriausybės narių pasi-
kalbėjimų, o juk niekur taip
nebijoma špionažo, kaip Mask-
voje.

Posėdis Kremliuje

Bet Politbiuro posėdžio dien-
ą CK rumai Iljinkoj stovi
tušti. Pagal Lenino laikų tra-
diciją, Politbiuras niekad os
neposėdžiauja šiuose rumuo-
se: jis posėdžiauja Kremliuje,
specialiai paskirtojam tam tiks-
lui patalpoje. Tą dieną Stalinas
ir jo pavaduotojas nevažiuoja
į Iljanką, bet vyksta tiesiai į
Kremlį, kur prasideda Polit-
biuro posėdžiai. Politbiuro po-
sėdžiai būtinai įvyksta kiek-
vieną savaitę, o kartais ir daž-
niau, kai reikia apsvaistyti ko-
kį skubų klausimą. Tomis die-
nomis Kremliaus apsauga su-
stiprinama, nors ir kitomis
dienomis Kremlius saugojamas
gana rupestingai. Posėdžių sa-
lės prieškambaris išsirikiuoja
visi tie vyriausybės nariai, ku-
rie pakviesti į posėdį kaip savo
srities atstovai. Jie kantriai
laukia savo eilės prieškamba-
ryje, ir Tovstucha arba kas ki-
tas iš jo padėjėjų iškviečia
ankstybu.

juos po vieną į posėdžių salę.
ir jie kviečiami tik tada, kai
svarstomas jų sričiai priklau-
somas klausimas, o jį apsvar-
čius, tuojau iš salės pašalina-
mi. Niekas, net pats aukščia-
usias vyriausybės atstovas ne-
turi teisės dalyvauti posėdyje,
kai svarstomas ne jo žinybos
klausimas. Net CK VKP orga-
no nariai, kurio valdžioj for-
maliai yra Politbiuras, neturi
teisės dalyvauti posėdžiuose
be specialaus Stalino leidimo,
o Stalinas tokiems leidimams
yra labai šykštus. Jis nemėg-
sta pašalinių akių ir ausų...

Prieš Politbiuro posėdį spe-
cialiu automobiliu Tovstucha
atvažiuoja į Kremlį. Šitas au-
tomobilis atveža didelę gele-
žim apkaustytą dėžę. Dėžėj
— bylos ir įvairūs dokumen-
tai — medžiaga, paruosta po-
sėdžiui. Tik Tovstuchai yra ži-
nomas jo turinys. Užtai narko-
mai ir kiti valdžios nariai su
didžiausiu smalsumu žiuri į
tą dėžę, nes joje slepiasi ne tik
jų žinybos bylos, bet dažnai ir
jų pačių likimas. Labai dažnai
po Politbiuro posėdžio kai ku-
rie jų netenka savo vietos, o
kartais pamato ir plačius Sibi-
ro sniegų nuklotus laukus.

Alkani narkomai

Politbiuras posėdžiauja il-
gai, nes be pertraukų paval-
gyti čia pat jiems paduoda-
ma ikrai, kumpis, dešra, —
valgo paskubomis dirbdami,
arba per trumputes penkių
minučių pertraukas. O tuo lai-
ku alkani narkomai kantriai
laukia prieškambarėje savo
eilės, nedrįsdami išeiti ir pra-
leisti jų liečiančio klausimo.

Gensek neklaidingas

Politbiuro posėdžiai — neste-
nografuojami, išskyrus ypa-
tingus atsitikimus. Politbiuro
sekretorius užrašo tik nutari-
mus. Gensekas perskaito užra-
šą ir pasirašo. Nuo to momen-
to šitas partijos direktorijos
nutarimas įsigalioja. Tų nutari-
mų formulavimas dažnai yra
labai painus ir neaiškus, bet
gensekui faktiškai priklauso
jų interpretacijos teisė be at-
sakomybės už tai, nes juk tai
vis Politbiuro nutarimas.

Ir jeigu vėliau iškyla neaiš-
kumai, jeigu atskirus Politbiu-
ro nutarimus vėliau tenka per-
žiūrėti ir keisti, pagaliau, jei-
gu tie nutarimai pasirodo prie-
šingi „generalinei linijai“, tai
gensekas visados gali kalte
primesti kitiems: posėdžio
stenogramų nėra, kaip kas
balsavo neužrašoma, todėl vi-
sados galima pasakyti, kad
gensekas tuo klausimu buvo
pasisakęs kitaip, bet ne norė-
damas „priešintis“ visam ko-
lektvui, leido jam padaryti
tokią nutarimą. Suklydo ne jis,
bet visos kolektivas, o jis, ju-
drus arbitras, dabar pasako
savo pavėluotą asmenišką nuo-
monę.
Taip rašoma Sovietų Rusijos
istorija.

PIRMIEJI UŽSIENIO TURISTAI

KLAIPEDA. — Gegužės 9
d. į Klaipėdą iš Zoppoto at-
plaukusiu švedų Amerikos li-
nijnos laivu Marieholm atvyko
pirmieji šiais metais užsienio
turistai — iš viso 26. Tarp tu-
ristų buvo daugumoj švedai,
keli norvegai, pora Dancigo
piliečių. Turistai, kol laivas
stovėjo Klaipėdoje, apžiūrėjo
miestą. Po pietų, tuo pačiu
laivu išvyko į Stockholmą. Už-
sienio turistų lankymasi šiais
metais reikia skaityti gana
ankstybu.

MANO PASTABOS

Draugiškai, nuoširdžiai aš
tave kviečiu ateiti pas mano
langą ir prašau tave apiešti
savo siaurą užtvarą — ateik
ir pažiūrėk per platesnį langą
į puikų reginį. Kilnia dvasia
aš kalbu į tave.

Puiki saulės diena. Bet ma-
žai liko pavasario many —
sekti, gerėtis ja. Garbinimas,
džiaugsmas mažai lengvina
skausmą.

Mano kaklas pailso nuo gal-
vos svarumo; ir mano širdis
nuvargo nuo gyvenimo sunke-
nybių.

Aš apmačiau įvairius daly-
žim, kuriuos galėjau aprašyti.
Bet aš kalbėjau, mes lei-
džiame eikvoti ir nykti tam,
kas mumyse yra originališka-
sias ir geriausias. Mes rezer-
vuojame save ateičiai, kuri
niekad neateina. **Omnis mo-
riar.**

Jei mano savaitės butų su-
skaitytos, vis dėlto dar yra pa-
riejų, kurias turiu atlikti, ir
viską turiu palikti tvarkoje!
Aš turiu atsilyginti su visais.
Teisingumas, išmintis, malonu-
mas turi būti patenkinti. Pas-
kutiniai atsiminimai turi būti
saldūs.

Aš mėginu viską atsiminti ir
nė vieno nenuskriausti.

Noriu su visais atsilyginti.

Vakar baisiai sirgau. Nenorė-
damas apleidau savo studij-
jas. Išgulėjau lovoj 40 valan-
dų.

Gėlės, laiškai, knygos —
man atrodė lyg. vainikai, su-
mesti ant kapo.

Mintimis atsiveikinu su vi-
sais tolimais draugais, kurių
gal jau nematysiu.

O, skubėkit mylėti ir būti
malonus!

Šryšt mirė mano brangi
draugė. Puiki siela grįžo į
dangų. Jos kančios pasibaigė!
Ar ji dabar laiminga?

Naktis. Dešimta valanda.
Vienai vienas vaikščioju miš-
ke. Nepaprasta ir mistiška
mėnulio šviesa, lengvas vėje-
lis ir padangės, keliais susi-
kryžjavusiais klajingais debe-
sėliais, džiunginio miško take-
lius. Tie blankus ir malonus
spinduliai lieja iš zenito mink-
štą ir kiaurai veriančią ramy-
bę.

Žvaigždės šviečia. Lapai
virpa sidabrinėj šviesoje. Jokio
balso visoj žemėj. Sešėlių be-
dugnė sekioja mano žingsnius.
Viskas slaptinga.

O naktinės valandos! Tylos
ir vienumos valandos! Jus gra-
žios, džiaugsmingos ir liud-
nos. Jus jaudinate ir ramina-
te. Jus mums kalbate apie visa
tai, kas praėjo ir išnyko ir
apie tai, kas turi mirti.

V. J. BUDRIKAS.

MOT. LAUKUS

Fotografas

214 Bedford Ave
Brooklyn
Telefonas:
Evergreen 8-3541

Gerai žinoma Studija
Brooklyne
Atsikiite
Perašikinti

LIETUVOS ŽVEJYBA BALTIJOS JUROJE

Lietuvos žvejybos centras
yra Baltijos pajuryje. Kuršių
mariose ir Nemuno žiotyse.
Tiesa, dar nemažai žuvis su-
gaunama ir Lietuvos ežeruose
ir mažesnėse upėse. Bet ji su-
naudojama pačių paupių gy-
ventojų ir dėl jos pardavimo
netenka sukti galvos.

Pereitais metais Baltijos
pajuryje, Kuršių mariose ir
Nemuno žiotyse buvo sugauta
apie du milijonai kilogramų
žuvis. Tai apie 300,000 kilo-
gramų mažiau, negu kuriais
kitais metais. Už sugautą žuvį
Lietuvos pajurio žvejai gavo
apie 180,000 litų. Žvejybos su-
mažėjimas pereitais metais aiš-
kinamas tuo, kad buvo visą
laiką smarkus vėjai ir nepa-
lankus orai; be to, buvo smar-
kiai nukritusios žuvų kainos,
todėl žvejai neįstengė uoliau
žuvauti.

Buvo imtasi priemonių pa-
jurio žuvį plačiau sunaudoti
vidaus rinkoje. Tuo tikslu su
valdžios parama įsteigta Zu-
vies bendrovė, kuri stengiasi
pagerinti sunkią Baltijos pa-
jurio žvejų buklę. Ši bendrovė
tuojau pradėjo organizuoti žu-

vų pristatymą iš pajurio į ki-
tas tolimesnes Lietuvos vietas.
Šiais metais bus įrengtas jau
pennai pradėtas statyti žuvis
apdirbimo fabrikas. Jame bus
rukomos, konservuojamos ir
kitaip apdirbamos žuvis ir
gabenamos į platesnes Lietu-
vos bei užsienio rinkas.

Visuotinės ukių sąlygos žve-
jybos ukiui plėsti ir tarpiti yra
sunkios. Atpigusios mėsos kai-
nos kliudo plėsti žuvis švart-
tojimą. Bet ligi tam tikro laip-
snio šį vartojimą per planin-
gą ukinkavimą galima vis
dėlto išplėsti. Tikimasi, kad
jau kitais metais bus galuti-
niai suorganizuota žvejyba
Baltijos pajuryje ir sutvarky-
tas jos sunaudojimas Lietuvos
vidaus rinkoje. Nuo to ir pasi-
taisys dabar gana sunkus Lie-
tuvos žvejų gyvenimas. Šia
proga tenka priminti, kad ir
patys Baltijos pajurio žvejai
ima organizuoti kovai dėl sa-
vo ekonominės buklės pageri-
nimo. Pažymėtina, kad vė-
liausiu metu žvejai vis dau-
giau domisi ir dalyvauja Lie-
tuvos kulturiniame ir ekono-
miniame gyvenime. **Teb.**

BREMEN • EUROPA

**Didelė
EKSKURSIJA
LIETUVA**

Rengia ir prižiūri
Lietuvių Laivakorčių Agentų
Sąjunga Amerikoje

Populiariu Kabininiu Garlaiviu
“STUTTGART”

Išplauks iš New Yorko
BIRŽELIO 5 d., 1935
tiesiai be persėdimo į Klaipėdą

TRĘČIOS KLESOS KAINOS:
IŠ NEW YORKO
Į KLAIPĖDĄ
\$97.50

Į ABI PUSI
Į KLAIPĖDĄ IR ATGAL
\$167.00

Pridedant Jung. Valst. Takso

HAMBURG-AMERICAN LINE • NORTH GERMAN LLOYD

SALDUKAS IR PLATZ

Dabar Geriausiai Aprūpins Jusų Namuose
PLUMBING
GARO AR SILTO VANDENIO APSILDYMĄ
ALIEJINIUS SILDYTVUVUS, REFRIGERATORIUS,
GAZO PEČIUS

Rankpinių nerikia — Išsimokėjimai per tris metus
SULIG VALSTYBINIO GYVENIMAMS PLANO
(Housing Plan)

— Jums nereikės rupintis niekuom
Tik paaukuite ar parašykite adresuodami

SAVAGE & PLATZ
994 MADISON STREET,
BROOKLYN, N. Y.
Tel. GLenmore 5-8733

BROOKLYN LABOR LYCEUM

SALE IR PARKAS
Vedėjas J. H. HOFMANN.
947-959 Willoughby ave
BROOKLYN, N. Y.

Didelės ir mažos salės baliams,
koncertams, vestuvėms ir susi-
rinkimams. Paskatų piknikams ir
žaidimams.
Didelė moderniška scena — Mo-
derniški įrengimai — Gražūs
kambariai
Telefonas STagg 2-3842

VIENYBĖ

LITHUANIAN SEMI-WEEKLY
Established February 10th, 1886

Published Tuesdays and Fridays
Lietuvių penktadieniais ir sekmadieniais
JUZAS TYSLIAVA, Editor

SUBSCRIPTION RATES:		PRENUMERATA METAMS:	
In Brooklyn	\$3.50	Brooklyn	\$3.50
In United States	\$3.00	Jungtinėse Valstijose	\$3.00
Canada	\$4.00	Kanadoje	\$4.00
Other Countries	\$4.00	Lietuvoje ir kitur	\$4.00

Advertising Rates on Application
Skelbimų pajamų sąrašing

LITHUANIAN PRESS CORPORATION
B. J. SCHEGAUS, President
P. BUKSNAITIS, Secretary
193 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

TEL.: EVERGREEN 7-7840

ŽYDAI IR RUSŲ KALBA

Maždaug prieš dešimtį metų Lietuvoje dar buvo labai mėgiama rusų kalba. Tais laikais ją skleidė ne tik žydai ir šiaip įvairūs kitataučiai, bet net ir patys lietuviai. Kuris inteligentas nemokėdavo rusų kalbos, jis budavo net pajuokiamas. Dar ir šandien senesnės kartos Lietuvos inteligentai, tarp savęs šnekėdami, dažnai griebiasi rusiškų priešodžių. O paėmus į ranką bet kurio Kauno valdininko "oficialų raštą," tuojau pajusime, kad jis atsiūdo rusiškumu. Aiškiai matai, kad žmogus lietuviškai rašo, bet rusiškai galvoja. Tik nepriklausomybės metais užaugusi karta vis labiau ir labiau atspalaiduoja rusiško galvojimo įtakos, vis labiau pradeda jausti lietuvių kalbos dvasią. Jau ir žydai, kuriuos pirmiau kaltindavo rusų kalbos platinimu, šandien sulietuvinę. Šių dienų Lietuvos žydų karta net nemoka rusų kalbos. Toks šių dienų Lietuvos jaunosios žydų kartos atstovas, kaip Izaokas Livšicas, rašo:

"Didesnė dalis žydų visuomenės kovojo ir kovoja prieš rusų kalbos vartojimą jų tautiečių tarpe, turėdama tam pagrįstą ir svarbų argumentų. Reikia objektyviai sprendžiant pripažinti, kad rusų kalbos vartojimas senesnių žydų tarpe žymiai sumažėjo. Lietuvoje seniai veikia žydų įvairios mokyklos, o pastaruoju metu mokyklos su dėstomąja lietuvių kalba. Be to, lietuvių gimnazijose ir mokyklose užtiksi nemažai mokinių žydų tautybės. Apytikriai 98 žydų vaikų (besimokančių) lanko savo arba lietuvių mokyklas ir gal tik 2 proc. rusų ir vokiečių mokyklas. Moksleiviai gimnazijose, mokyklose ir pagaliau universitete rusų kalbos ne tik nesimoko, bet jos ir negirdi. Visose žydų organizacijose vartojamoji kalba yra hebrajų-žydų ir ne vienoje nevartojama rusų kalba.

Kiekvienas žydas gerbia lietuvių kalbą ir tėvai yra laimingi, kai jų vaikai taisyklingai ir gražiai kalba lietuviškai. Tie, kurie lietuvių kalbos nemoka, labai apgalvestauja ir ieško priemonių bei būdų jos išmokyti. Tuos faktus galėtų paliudyti gausingas skaičius lietuvių kalbos kursų įvairiose žydų organizacijose. Žydų tarpe randame ir lietuvių kalbos žinovų-kalbinių, kaip: Serenskį, Kisiną, Žimoną, Sulmaną, Lemcheną ir kitus."

MUSŲ RAŠYBOS REFORMA

Dar pernai metais Lietuvoje buvo energingai pradėta kalbėti ir rašyti apie mūsų rašybos reformavimą. Dauguma rašytojų ir šiaip šviesesnių žmonių aiškiai pasisakė už lietuvių rašybos reformą. Kai kurie rašytojai siūlė radikališkai reformuoti mūsų rašybą. Jie patarė nubraukti nuo raidžių visas uodegėles ir ragučius. Žodžių, rašybos prastinimo reikalas pasidarė visai aktualus.

Tuo reikalu jau kelinti metai, kai rupinasi specialioji Ministerijos kalbinių komisija, kuri pradėjo būti pasišilusi rašyti brūkšnelius vietoj nosinių. Bet tas projektas netrukus atkritė, nes buvo sukritikuotas. Šiandien patį kalbinių komisija paskelbė naują rašybos projektą, siūlydama rašyti in vietoj j ir — jieskoti vietoj ieskoti. Bet, išskyrus žodelį in, kuris, faktiškai, nėra jokia rašybos reforma, o, greičiau, jos apskunkinimas, naujasis reformos projektas taip pat nežada jokio rašybos suprastinimo.

Kai kurie Lietuvos laikraščiai jau net pradėjo vartoti tą "reformuotą" rašybą. Tik Lietuvos Žinios, patarusios dar palaukti, paskelbė šiuo rašybos reikalu ankietą, į kurią atsakė visa eilė rašytojų, mokytojų ir visuomeninkų. Beveik visi pasisakė už radikališką suprastintą rašybą, nežalojant pačios lietuvių kalbos. Žinomas rašytojas ir kritikas Adomas Jakštas-Dambrauskas, atsiliepdamas į tą Lietuvos Žinių ankietą, taip sako:

"Rašybą turi tarnauti tam, kad žmonės, skaitydami, suprastų, kas parašyta. Vadinasi, rašybą turi būti juo paprastesnė ir lengviau išmokstama. Ar tokia bus naujoji rašybą? — Ne, jei jau reformuoti rašybą, tai reformuoti ją pagrindų, kuodidžiausio prastinimo linkme, nuiskratant nereikalingomis uodegaitėmis ir kitais rašybos sunkinančiais ženklais. O dabar išeina ne rašybą, o talmudas. Rusai prieš karą turėjo vieną "jat", o mes dabar turime net kelias "jat": i trumpąja, y ilgąja, j nosinę ir nebežinia bus, kada kurią rašyti. Šitokios rašybos mokindami, tik kankinsime vaikus ir vis tiktai kalbos jų neišmokinsime. Ne, aš jau šio kratinio nesimokinsiu! Aš pergvenau savo amžiuje bent 5-6 rašybas ir, jei nėra radikališkos reformos, tai naujos "rašybos" man taip pat nereikia. Ir niekas neprivers mane jos laikyti. Aš rašysiu, kaip rašęs. Busiu revoliucionierius."

RUOŠIAMAS NAUJAS LIETUVOS SPAUDOS ĮSTATYMAS

Laikraštinių tautininkų susirinkime teisingumo ministeris Stasys Silingas nušvietė Valstybės Tarybos ruošiamą spaudos įstatymo projektą. Įstatymo projektas dar tik įpusėtas. Pirmiausia bus sutvarkytas spausdintųjų reikalas. Numatyta leisti tvarką. Spausdintuvės turės vyriausybės priežiūrą. Spausdintuvės ji reikalingesnė kaip bet kurioms kitoms įmonėms, nes spausdintuvės paliečia pačią tautos sielą, vaidina svarbų vaidmenį tautos auklėjime ir nusistatyme.

Taigi, spausdintuvėi teigiama reikalingas vidaus reikalų ministerio leidimas. Bus reikalaujama, kad kiekviena spausdintuvė turėtų savo vedėją ir kad spausdintuvės vedėjas žodžių ir raštu mokėtų lietuvių kalbą.

Numatoma ir spaudos leidinių kontrolė. Spausdintuvės turės pareigą griežtai sekti, kad iš jų neišeitų be atitinkamų kontrolės organų leidimo nė vienas spausdinys. Speciali spausdintųjų komisija seks lietuvių kalbos taisyklingumą ir grynumą.

Ir iš laikraščių, anot ministerio, tauta turi teisę mokyti gražios savo kalbos, o jau visai neleistinas dalykas, kad mūsų spauda gadinėtų mūsų kalbą.

Išplėsti bus dorovės reikalavimai, kad spauda nebeagalėtų tvirtinti tautos. Ypatinai bus sudraustas nepatvirtintų sensacijų skelbimas.

Lietuviškų periodinių leidinių leidėjais ir redaktorais negalės būti nelietuviai, nes, anot ministerio, kiekvienas gali tikrai suprasti tik savo tautos sielą ir reikalus.

Periodinio leidinio turės būti nurodoma politinė linkmė. Tuo nemanoma varžyti ideologinį pasaulėžiūrų, kurios visai natūraliai gali būti skirtingos. Bet veiklioji politika, tautos gyvenimo ir siekimų didžiosios linijos, esminis valstybės tvarkymas yra visos tautos bendras reikalas, vyriausybės tvarkytinas.

Redaktorių galės būti tik tas, kas iš tikrųjų redaguoja periodinį leidinį. Vadinamo atsakomojo redaktoriaus ir sąvokos nebebus ruošiamajame spaudos įstatyme. Ir praktikoje, kaip paaiškės, kad kurio periodinio leidinio oficialusis redaktorius yra tik fiktyvus ir kad redaguoja kitas asmuo, tai toks "redaktorius" galės būti atstatytas, o nepaaiškėjus, galės būti ir leidinys uždarytas.

Redaktorių galės būti tik išėjęs nemažiau kaip Lietuvos aukštesniąją mokyklą, arba išlaikęs lietuvių kalbos ir Lietuvos istorijos egzaminus iš mūsų aukštesniosios mokyklos kurso.

Ministeris pirmininkas arba jo pavedamas organas ar asmuo gali paraginti periodinio leidinio leidėją ir redaktorių pagarsinti ar plačiau nušviesti leidinyje valstybės ir tautos gyvenimo reikškimus, uždavimus, siekimus, vyriausybės darbus bei sumanymus ir kita, kas reikalinga valstybės valdymui, krašto apsaugai, krašto santykiams su užsieniais arba lietuvių tautinio jausmo ir kuriamosios dvasios stiprinimui bei ugdymui, taip pat įspėti juos dėl galinčių leidinyje pasireikšti krypties, žalinros tautai ar valstybei; valstybės ir tautos reikalų sumetimais turi teisę uždrausti bet

kurį dalyką ar žinią spausdinti periodiniame leidinyje spausdinti bet ką, kas liečia krašto apsaugą.

Bus dar paruoštos specialios jaunuomenei skiriamos spaudos tvarkymo normos, užsienio spaudos dalykai, baudžiamosios atsakomybės dalis ir kita. Kada bus išleista spaudos įstatymas, tuo tarpu dar negalima esą numatyti.

Ministeriui laikraštinių pateiktė visą eilę klausimų, kuriuos jis išsamiai paaiškino. Ministeris galop paakino laikraštinius pabandyti apmesti platšiam spaudos darbininkų įstatymo projektui bendrus žurnalisto profesijos kvalifikacijų darbo pareigų, atlyginimo už darbą ir socialinio apdraudimo metmenis ir principus. Tsb.

PLAČIAI ORGANIZUOJASI LIETUVOS DARBININKAI

Lietuvoje darbininkų reikalais dabar rūpinasi generalinė darbininkų atstovybė, kurią sudaro visų imonių darbininkų atstovai. Jos pastangomis jau pakeltas darbininkų atlyginimas, sutvarkytos darbo valandos, išleisti keli svarbūs darbininkams įstatymai ir t. t. Dabar darbininkų atstovybė susirūpino darbininkų kultūriniais reikalais. Dar šiais metais bus visame krašte organizuojami darbininkams kursai, sportas, plečiamas įvairių sričių švietimas ir kita. Kaune darbininkų atstovybė turės daugiausia vaidinti patys darbininkai. Dabar prie atstovybės veikia vaidybos mokykla, kuri busimam teatru ruošia artistus. Manoma, kad darbininkų teatras Kaune bus atidarytas dar šiais metais.

KAIP VOKIEČIŲ ŽANDARAS NUŽUDĖ WESTFALIOJE LIETUVI

Aną savaitę Gotesbergo apylinkės kapinėse, Vestfalijoje, buvo palaidotas lietuvis Mačelis, vokiečių žandaro aušiu išmesti lauk. Žinoma, šis žandaras elgesys negalėjo lietuviui nesuspasti širdies: galimas daiktas, kad jis ir pasikarščio. Žandaras betgi įpyko ir su ginklu rankoje prispyrė jo lankytojus išėiti iš namo. Bet Mačelis, matyti, nors ir džiovos jau smarkiai palaužtas, apsigyveno ant visados Vokietijoje. Kaip ir daugelis lietuvių, buvusių vokiečių nelaisvėje, butų grįžęs į savo tėvynę, bet ten ji sulaukė jo meilė. Dar budamas nelaisvėje, susipažino su viena jauna mergaite, Vos tik išvydęs laisvę, Mačelis ją vedė, sukūrė šeimą ir ant visados nutarė apsigyventi jam gerai pažįstamoje Gotesbergo apylinkėje. Velionis paliko keturis jau paaugėjusius vaikučius ir žmoną, kuri laukia penktos.

Nors ir toli nuo tėvynės, Mačelis pasiliko savo dvasią ir charakteriu lietuvis; susikurė Lietuvai, jis tuojau išsiurpino jos pilietybę. Lietuviu gimęs, lietuviu nutarė ir mirti. Bet Mačelis, budamas nors ir mišrios šeimos pavyzdingas tėvas, mokojo labai gerai gyventi su savo apylinkės vokiečiais ir užsitikrinti visas jų simpatijas. Mačelis plačiai buvo žinomas savo apylinkėje kaip blaivus, darbštus ir susipratęs lietuvis. Duonos kąsenį jis pelnė pardavinėdamas savo apylinkėje odas, kur jis turėjo pastovius klientus. Mačelis buvo mėgiamas ypač kaip labai darbštus, sąžiningas ir blaivus gyventojas.

Bet geras Mačelio vardas apylinkės gyventojų tarpe, kur jis buvo žinomas, kaip "gewissenhafter Litaueer," apylinkės žandarų tarpe sukėlė pavydo, prie kurio greitai prisilakė ir neapykanta. Žandaras, matyt, negalėjo suprasti, kaip lietuvis gali būti ištiesoje apylinkėje taip mylimas ir gerbiamas. Pagaliau vienas apylinkės žandarų pradėjo sistematiškai kabinėtis prie lietuvių.

Susikurus trečiajam Reichui, Mačelio persekiojimas laikė, matyti, nuopelnu savo viršininkų akyse, jei jis tam "dummer Litaueer" padarys sunkų gyvenimą. Mačelio persekiojimas pasidarė kasdienine žandaro pareiga. Nors gyventojai visi protestavo, žandaras, skųsdamas Mačelį betgi tiek idu, kad lietuvis, kuris ten keilolika metų ramiai gyveno, turėjo būti ištremtas, nežiūrė to, kad jis turėjo nėsia žmoną ir daug mažų vaikų. Kiek nesistengė Mačelio užtęrai vokiečiai, bet žandaras nenusileido, nes jis prie naujos valdžios rado visur priėjimą. Mačelio ištremimas buvo atidėtas tik dėl pasunkėjusios ligos.

Atiduotas visiškai likimui ir žandaro persekiojamas, Mačelis nerimo ir nutarė kreiptis į kitą, vyresnįjį žandarą. Nelemtą dieną Mačelis išvažiavo dviračiu, kaip visados, pas savo klientus. Pakelė jis susistijo su savo bičiumi, nusipakavo savo vargus ir prašė jį užtarti. Tada abu nutarė eiti pas vyresnįjį žandarą ir prašyti atidėti ilgesniam laikui jo ištremimą, nurodant jį pablogėjusią sveikatą ir nėsia žmoną.

Nors žandaras labai gerai žinojo, ko pas jį atėjo lietuvis, bet jis dėsoji nieko nesupranta. Po pasikalbėjimo, žandaras pasiryžo Mačelį su jo bičiumi išmesti lauk. Žinoma, šis žandaro elgesys negalėjo lietuviui nesuspasti širdies: galimas daiktas, kad jis ir pasikarščio. Žandaras betgi įpyko ir su ginklu rankoje prispyrė jo lankytojus išėiti iš namo. Bet Mačelis, matyti, nors ir džiovos jau smarkiai palaužtas, apsigyveno ant visados Vokietijoje. Kaip ir daugelis lietuvių, buvusių vokiečių nelaisvėje, butų grįžęs į savo tėvynę, bet ten ji sulaukė jo meilė. Dar budamas nelaisvėje, susipažino su viena jauna mergaite, Vos tik išvydęs laisvę, Mačelis ją vedė, sukūrė šeimą ir ant visados nutarė apsigyventi jam gerai pažįstamoje Gotesbergo apylinkėje. Velionis paliko keturis jau paaugėjusius vaikučius ir žmoną, kuri laukia penktos.

Mačelis, matyti, nors ir džiovos jau smarkiai palaužtas, apsigyveno ant visados Vokietijoje. Kaip ir daugelis lietuvių, buvusių vokiečių nelaisvėje, butų grįžęs į savo tėvynę, bet ten ji sulaukė jo meilė. Dar budamas nelaisvėje, susipažino su viena jauna mergaite, Vos tik išvydęs laisvę, Mačelis ją vedė, sukūrė šeimą ir ant visados nutarė apsigyventi jam gerai pažįstamoje Gotesbergo apylinkėje. Velionis paliko keturis jau paaugėjusius vaikučius ir žmoną, kuri laukia penktos.

Zinia apie tragišką lietuvių žuvimą žaibo greitumu aplekė visą apylinkę, sukeldama didelį nerimą ir pasipiktinimą. Visi reikalavo paaiškinimų. Žandaras betgi liepė Mačelio žmonai pranešti, kad jos vyras sergąs ir yra paguldytas kito kaimo ligoninėje. Kaip žmona su vaikaiš nuėjo vyro aplankyti, sužinojo baisią tiesą: jos vyras jau seniai gulėjo pašarvotas.

Kai žmona laužė rankas verkdama prie vyro lavono, žandaras įsiveržė į užrakintus Mačelio namus padaryti kratos. Jis čia ieškojo žmogžudystės pateisinančios medžiagos, norėdamas Mačelį apsaukti komunistu. Nerado betgi nė vieno inkriminuojančio popierėlio, nors visą namą išvertė.

Žinoma, tada nieko kito neliko kaip pašalinti Mačelio bičiumi, vienintelį žmogžudystės liudininką. Anksti rytą smogikai jį išvedė puspliki. Nelaimingojo artimieji ir šandien neturi žinių, ar jis tebėra dar gyvas.

Žmonių pasipiktinimas visoje apylinkėje toks didelis, kad žandaras bijosi net gatvėje pasirodyti. Kaip Mačelis visų buvo gerbiamas, įrodo geriausiai žmonių aukos, kurias jie sumetė nelaimingajam lietuviui palaidoti. Jam buvo nupirkti gražūs laidotuvių rubai ir grabas, ir jis buvo iškilmingai palaidotas. Galimas daiktas, kad gyventojai, ypač Mačelio bičiumi pasigailėję ir jo nelaimingos žmonos ir vaikučių.

N. D.

GRĮŽTA Į LIETUVĄ JOS ISEIVIAI

Paskutiniu metu nemažas skaičius lietuvių emigrantų grįžta į Lietuvą. Ypač daug jų yra iš Pietų Amerikos. Su grįžusieji sako, kad Lietuvoje daug geresnis gyvenimas ir uždarbis, negu kitur. Jie Lietuvoje mano dabar daugiau įsikurti prekyboje, pramonėje ir ukyje. Iš tiesų, Lietuvoje šiose gyvenimo šakose, išskyrus žemės ūkį, daugiausia viešpatuoja kitataučiai.

NUOSTABUS DIDMIESČIŲ SKAIČIAI

Didmiesčius mes kartais pavadinam šiu dienų Babilonais. Kaip jte sutilps? Bet jau toks palyginimas jau neturi prasmės ir juokingas. Nes palyginus New Yorką, Londoną ir Paryžių su Babilonu, šis atrodys tik menkintis sodžius.

Ir legendarinis Babelio bokštas, kaip dabar paaiškėjo, nebuvo jau toks grandioziškas ir šių dienų dangoraižiai objektyviai mus daugiau stebina.

Kaip atrodo miestai skaičiais. Paimkime Londoną — šį didžiulį pasaulio mazgą. Jame gyvena pagal paskutinio gyventojų surašinėjimo davinius 8,200,000 žmonių, vadinasi tiek pat, kiek dviejuose valstybėse — Austrijoje ir Šveicarijoje kartu. Jis įsiurbė į save vieną penktąją dalį visų Anglijos gyventojų.

Londono 2,200,000 gyventojų dirba dirbtuvėse ir fabrikuose. 250,000 žmonių valdo atskiras įmones arba tarnauja jose kaip inžinieriai, chemikai ir kitoki specialistai, 200,000 užimti prekyboje, 25,000 sėdi ir ištisas dienas skačiuoja ir rašo raštinėse ir biuruose, 75,000 moko universitetuose, akademijose, mokyklose. Londone yra gydytojų, dantų gydytojų ir akušerių 12,000, 6,000 spaudos leidėjų, rašytojų ir žurnalistų, 8,000 tapytojų ir skulptorių, 15,000 muzikantų, 12,600 teisėjų ir advokatų ir 5,000 dvasininkų.

Aplink Londoną 40 kilometrų radiusu žemė užimta fabrikuais. Ten žemė kasdien brangsta ir jos savininkai uždirba milijonus.

Nuostabu, kad pačioj Londono širdy labai maža žmonių gyvena. Ten gyvena šveicariai, poľcininkai, sargai, viso apie 11,000 žmonių. Bet rytą į kontorą, bankus ir prekybos namus iš pakraščių atvažiuoja šimtai tukstančių žmonių ir dirba lig 6 valandos vakaro, kai visos įstaigos vėl ištūstėja. Londone yra 700 geležinkelio stočių. Judėjimas mieste labai gyvas, todėl nesistebėkit, kad 1930 metais, pavyzd., autobusai, traukiniai, tramvajai ir automobiliai užmušė 1360, o sužeidė 55,300 žmonių.

Londone 32 teatrai su 36,000 vietų ir 500 kinomatografų su 220,000 vietų.

O garsioj, didžiausioj Londono bibliotekoj 1,700,000 knygų.

Londonas auga ne metais, bet dienomis. Jei jis taip ir toliau augtų, tai per 300 metų jam būtų tiek pat gyventojų, kiek dabar visoj Anglijoje. Kaip jte sutilps? Bet jau dabar architektoriai planuoja rumus, vilas ir net dangoraižius ore, šimtų metrų aukštumoje.

New Yorke beveik tiek pat gyventojų, kaip Londone. New Yorke trečdalis visų gyventojų svetimsaliai. New Yorkas tarytum susideda iš atskirų miestų, kuriuose gyvena atskiras tautos. Žydiškas New Yorkas turi 516,000 gyv., angliškas — 325,000 gyv., itališkas — 322,000 gyv., vokiškas — 258,000 gyv., negriškas — 150,000.

New Yorke gyvena beveik visų pasaulio tautų atstovai ir europiečiai, ir aziatai, ir afrikonai. Čia kalbų, rasų ir kultūrų maišatis.

New Yorkas — didžiausias pasaulio prekybos centras. Lig paskutinių krizės metų jis palaikydavo ryšius su viso pasaulio uostais. New Yorke bankai ir kredito įstaigos, kurios dirba pasauliniame mastabe, duoda darbo 1,500,000 žmonių. New Yorke pramonė maitina beveik milijoną žmonių. New Yorke daugiausia, negu bet kur kitur automobilių — 75,000 mašinų.

Apsirikytų tas, kuris manytų, kad New Yorkas tėra tik materialės kultūros centras. Ne, čia spausdinama daugiausia laikraščių, žurnalų ir knygų, kuriems suvartojama popieriaus už 2 milijardus dolerių ir metus.

Jau reikšminga tai, kad garsiąją Laisvės statulą kasmet aplanko pusė milijono žmonių.

Senoji Europa teisingai didžiuoja savo pažibą — Paryžium. Tai miestas, kuris moko pasaulį puošti, maitintis ir elgtis visuomenėje. Jis sukurią madas ir visas pasaulis jį vergiška seką.

Prieš šimtą metų Paryžiuje buvo vos 547,000 gyventojų. Dabar daugiau 4 milijonų. Čia svetimsalių ne tiek daug, kaip New Yorke, bet svetimsaliai čia rinktiniai. Į Paryžių važiuoja kulturingiausi Europos ir pasaulio žmonės. Paryžiaus aukštesiosiose mokyklose moko 80,000 studentų, jo teatrus ir koncertines sales aplanko į savaitę pusė milijono žmonių. Čia per metus laikoma apie 20,000 paskaitų, teatrų scenose surošoma apie 500 premjerų ir įvyksta per tą patį laiką apie 15,000 koncertų.

KLAIPĖDOS KRAŠTO KURORTININKŲ IR ŽVEJŲ DELEGACIJA KAUNE

KLAIPĖDA. — Vokietijos ir kitų kraštų piliečiams, atvykstantiems į Lietuvos kurortus, maldyklų vizos budavo išduodamos laivuose. Vizos budavo duodamos nuo gegužės 1 d. iki spalio 15 d. Vizoms išduoti užsienio reikalų ministerija ir Klaipėdos krašto gubernatoria skirdavo į laivus savo valdininkus. Šiais metais nusistatyta, kol kas, valdininkų neskirti. Dėl to Klaipėdos krašto kurortininkai labai susirupinę, kad gali žymiai sumažėti svečių skaičius, nes maldyklų vizas išsiiminti konsulatuose sudaro daug nepatogumų. Klaipėdos krašto kurortininkai ir žvejai pasiuntė savo delegaciją į Kauną prašyti vyriausybės, kad ir šiais metais būtų vizos išdaviamos laivuose, juo labiau, kad ne visi svečiai atvyksta į Lietuvos kurortus per Karaliaučių, kur yra Lietuvos konsulat.

SUNKI BUKLĖ VOKIETIJŲ

KYBARTAI. — Paskutiniu metu laikui pro Kybartus vis daugiau grįžta lietuvių iš Vokietijos. Vieni, kaip ištremiti, kiti — dėl nepakankamo ten su jais elgesio ir sunkios medžiaginės buklės.

Net ir tie lietuviai, kurie ten išvyko dar prieš didįjį karą, dabar, negaudami darbo ir lėšų pragyvenimui, priversti grįžti į savo gimtinę. Pav., grįždamas iš Dortmundo su savo šeima kilęs iš Sakių lietuvis Narbutas nusiskundė, kad jis, nepaisant to, kad į ten išvažiavo net 1911 metais ir buvo laikomas geru ir sąžiningu darbininku, paskutiniiais metais darbo negaudavo. Teko tenkintis bedarbių pašalpa. Pats gaudavo 7 markes, žmona — 3.5 markes ir abu vaikai po 3 markes kas dvi savaitės. Kas sudarė 33 markes mėnesiui. Bet gaunama pašalpa pilnai sunaudoti maistui negalėjo. Priverstas buvo mokėti už butą 20 markių ir šviešią 1 markę mėnesiui. Tokiu būdu pramisti belikdavo vos 12 markių.

Bedarbių ten gana daug. Vargsta ne tik lietuviai, bet ir patys vokiečiai. Baisiai skaudžiai jų buklė paliečia aukštos maisto produktų kainos. Už bulvių centnerį mokama 4.25 RM. (10.20 Lt.), juodos paprastos duonos kepaluką (5 svar.) — 1 markę, rykotos mėsos svarą — 1.20 mark. ir jautienos — 0.80 mark. (1.90 Lt.).

PAGYVEJO SUSISIEKIMAS SU PALANGA

KLAIPĖDA. — Atsilus orui, jau pastebimas gyvensnis keičiųjų judėjimas susisiekiame su

Palanga. Jau vienas kitas automobilis važiuoja į Palangą, neretai dviratininkai važiuoja pažiūrėti Palangos pajurio, o autobusais keleivių judėjimas žymiai padidėjęs. Dabartiniu laikui iš Klaipėdos į Palangą autobusai išeina keturis kartus per dieną.

ZUVIES APDIRBIMO IMONĖ PASIPUOŠE VANIKU

KLAIPĖDA. — Zuvies apdirbimo imonės statyba varoma pilnu tempu prie galę, nes birželio mėn. jau turi pradėti veikti. Gegužės 8 d. pastatui jau uždėta stogo rėmai — ir kaip paprastai, kad iki tol statybą atvarius — papuošta vaizniuku ir tautiškomis vėliavomis. Artimiausiomis dienomis bus pradėta dengti stogas ir įtaisyti vidaus įrengimas.

NACIAI TVIRTEJA ČEKOSLOVAKIJOJE

PRAHA. — Visuotiniuose rinkimuose pereitą šeštadienį Čekoslovakijos naciai pasirodė su savo nauja vokiečių nacių "Sudeten" partija, už kurią balsavo gyvenančių šalyje trijų milijonų vokiečių net 80 nuosimėčių.

SKĖRIAI UŽPUOLĖ ANDALUZIJĄ

SEVILJA, Ispanija. — Andaluzijos provinciją užpuolė skėriai (šaranciai), kurie su nepaprastu greitumu sunaikino pasėlius. Ispanijos žemės ūkio ministerija ėmėsi priemonių apsaugoti nuo to pavojaus kitioms sritims.

LATVIAMS SEKASI EKSPORTUOTI SILDAINIUS

RYGA. — Latvijoje gaminiams sildainiams užkariauja sau vis naujas rinkas. Jie gabena mi net į Afriką ir Pietų Ameriką. Saldumynų — sildainių ir šokolado eksportas iš Latvijos vis didėja.

PIRTIS UŽGRIUVO VYRUS

KAMAJAI. — Rokiškio apskrities, Kariukų kaimo Kunčiūnai, pasikurenę savo pirtį, nuėjo nusimazgoti. Besimazgojant griuvo lubos ir visus tris vyrus prislėgė. Tėvą ir vieną sunų išgelbėjo, o antrą sunų, Petrą Kunčiūną, atkasus rado nebegyva. Gydytojas kontaktavo, kad Petras, prislėgtas žemių, užduso.

KARIŠKAS JAUNUOLIŲ LAVINIMAS TURKIJOJE

ANGORA. — Turkijos vyriausybė, sekdamas Italijos fašistų pavyzdį, paliepė mokyklų vaikams ir mergaites lavinti kariškiai. Visos mokyklos bus armijos karininkų priežiūroje.

LIETUVOJE PLEČIAMAS LINŲ UKIS

Linų ukis yra labai sena Lietuvos ūkio šaka, daug senesnė už pieno, už gyvulių ūkį. Jau prieš didįjį karą kasmet buvo užsėjama linais maždaug po 55,000 hektarų, iš kurių buvo gaunama vidutiniškai po 24,000 tonų sėmenų bei 26,000 tonų pluošto. Karo metu Lietuvoje užsėjami linų plotai buvo nežymūs, bet po karo ši žemės ūkio šaka vėl pradėjo klestėti. Po karo aukščiausias laipsnis linų ukis Lietuvoje pasiekė 1928 m. Tada linais buvo užsėta 95,000 hektarų. Lietuvos ūkininkus nuo linų sėjimo atbaidė jų kritusios kainos pasaulinėje rinkoje. Paskutiniaisiais metais, linų kainoms pradėjus didėti, į linų ūkį vėl kreipiama daugiau dėmesio.

Per 1933 — 1934 metų laikotarpį Lietuva už linus ir sėmenis gavo 1,128,900,000 litų, arba kasmet vidutiniškai po 94 milijonus litų. Iš aukščiausių paminėtos sumos 511,700,000 litų už linus buvo gauta iš užsienio. Nors linų ūkis pergyveno sunkią krizę, bet pajamos už jų gaminius buvo gana rimtos. Tokių pajamų nėra davusi nė viena Lietuvos žemės ūkio šaka. Dabar apskaičiuojama, kad Lietuvos linų ukis buvo pelningas net pačiais sunkiaisiais krizės metais.

Paskutiniu metu laikui pastebėta, kad pagerėjus linų kainoms, Baltijos valstybės ir daugelis kitų kraštų pradėjo linų plotus didinti. Lietuvoje šiemet taip pat manoma linų ūkį žymiai praplėsti. Manoma, kad Lietuvoje visus užaugintus linus pasiseks parduoti neblogėmis kainomis. Tsb.

LATVIJOJ PRATESTAS KARO STOVIS

RYGA. — Latvių ministerių kabinetas savo gegužės 2 d. posėdyje nutarė pratęsti dar trims mėnesiams karo stovį Latvijoje.

Turkijoje, Europos pusėje, apie Tewirdagą, yra tiek daug varnų, kad jos — staciai gyventojams nelaimė. Varnos iškapsto dirvas ir išsėsa pasėlius. Dėl to šioje Turkijos dalyje išleistas labai keistas įstatymas. Kiekvienas gyventojas, nuo 18 iki 50 metų, per metus turi nušauti mažiausiai šešias varnas. Jeigu jie to nepadarė, ūma baudžiami pinigine bauda.

Plečiant ir ugdant sportą, Lietuvoje, ypač Kaune, jautiamas gero sporto stadiono trūkumas. Jo trūkumu nusiskundavo ir užsienio sportininkai, kurie apsilankydavo Kaune. Dabar Lietuvos Kuno Kultūros Rumai Kaune pradeda statyti modernią, didelį ir puikiai įrengtą sporto stadioną, kuris turės kelias aikštes futbolui, krepšiasvaizdžiui, tenisiui ir plaukiojimo baseiną.

TARKA LAISKAS TARKOS KLEBONUI

dėl Kaziuko Vilniškiuko strikciojimų

Gerbiamas Tarkos Klebone!

Kad Tamsta savo klebonišku pirštu Kaziukui per nosį piktelėjai, tai labai džiaugiuosi, — ne tik aš, bet ir kiti Vienybės skaitytojai ir net popiergalio šerinkai, kurio Kaziukas yra "redaktorium"... Tas vaikištas jau seniai to buvo reikalingas. Anot pasakymo: "nemokantis nei rašyti nei skaityti, o žydų karalium pastatytas," Kaziukas ir mano, kad jis kuo nors yra... O pamiršęs, ar neišmokęs Jėzaus vaikelį įstutus ir davinius ir kad jis yra paprasčiausias kiaušganiukas, — kabinėjasi prie ne sau lygių asmenų ir daro priekaištus, kad Vienybės "blevyzgoja prieš Dievą ir tikinčiuosius"... Tik tokis vaikištas, kaip Kaziukas tai ir gali meluoti. Mes visi žinome, kad Jėzaus vaikelis meluoja, nes Vienybės pagarbos vertus asmenis visuomet pagerbia, ypač dirbančius lietuvių, ar jie bus kunigai ar svietiški. Kad Kaziukas nemoka gerai lietuviškai rašyti, tai ir jis pats gerai žino, bet kaip dabar žiuri, tai jis ir spausdintą žodį nekaip įskaito, jei nemato Vienybės dažnai telpantių aprašymų ir iš parapijų veikimo. Nieko sau "redaktorius" iš to Kaziuko... Nieko sau ir jo "laikraštis"...

Taigi, stokiam nevalyvam vaikeui, gerb. Tarkos Klebone, su savo lazda gerai į plūdres įkirs. Aš, kaip Kaziuko "gazietos" šerinkas, jau daug kartų sakiau, kad jis nusivalytų "glite" ir mokyti kokie nors naudingo darbo, bet jis neklauso. Dabar girdėjau, kad ir kiti šerinkai nepatenkinti ir už tai valdyba rengiasi Kaziuką išspirti lauk. Kada išspirtas Kaziukas vėl ateis į Vienybę prašyti darbo, tai nepagalėk jam prie sėdynės pridėti savo kleboniško červėryko padą. Aš tuo tarpu užfundysiu Kaziukui bažnytinį draugijų įstatus ir tegul tas Jėzaus vaikelis sužinos, ant kiek jis yra peržengęs bažnytines teises ir gal dar prieš Sekmines suspės atlikti vėlykinę.

Su gilia pagarba, Zakristijono Vaikas.

Jis — Kodėl tu, nerėkei, kai jis tave per prievartą bučiavo?

Ji — Jis sakė: jeigu aš rėksiu, tai jis niekadoms manęs nebučiuos.

APIE HITLERI

Sutikau garsų lenkų ornitologą ir jo klausiu: — Ką ponas profesorius manote apie Hitlerį?

— Oho! — sako profesorius, — tai yra paukščiukas, ir tai ne vienoje, bet keturiuose atmainose. Namie lakštingala, gatvėse povas, su Lenkija karvelis, o Europai vanagas.

KALTA TIK ŠVYTUOKLĖ

Laikrodininkas: Jei tamsta nori pataisyti laikrodį, tai reikia jį ir atnešt, o ne vieną švytuoklę.

Klientas: O kam tas? Laikrodis visai nekaltas. Tik senoji švytuoklė visą laiką stoja.

Vienybės skiltyse matysi ne tik pasaulį, bet Lietuvą ir lietuvius.

Beer, Wine and Liquor License Notices

NOTICE is hereby given that License No. RL-9946 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132 A of the Alcoholic Beverage Control Law at 771-773 Coney Island Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises. COBTELYOU BAK & GRILL, INC., 771-773 Coney Island Ave. Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL-9928 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132 A of the Alcoholic Beverage Control Law at 580 Prospect Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises. MICHAEL J. BEHAN, 580 Prospect Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL-1272 has been issued to the undersigned to sell beer and wine at retail under Section 132 A of the Alcoholic Beverage Control Law at 93 3rd Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises. FRANK GARONE, 93 3rd Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL-1264 has been issued to the undersigned to sell beer and wine at retail under Section 132 A of the Alcoholic Beverage Control Law at 2911 West 16th St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises. WILLIAM ENGLER, 3011 Avenue N., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL-1265 has been issued to the undersigned to sell beer and wine at retail under Section 132 A of the Alcoholic Beverage Control Law at 196 Graham Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises. PETER DEMERY, 196 Graham Ave., Brooklyn N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL-1264 has been issued to the undersigned to sell beer and wine at retail under Section 132 A of the Alcoholic Beverage Control Law at 2911 West 16th St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises. RALPH NUNZIATO (MARIANESSE RESTAURANT), 2911 West 16th St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. SB-50 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 76 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2762-2770 E. 14th St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises. MRS. FANNIE COHEN, 2762-2770 E. 14th St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. SB-41 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 76 of the Alcoholic Beverage Control Law at Boardwalk, Washington Baths, Annex Store No. 3, Bet. W. 21st & W. 22nd Sts., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises. HORENSTEIN, Boardwalk Washington Baths, Annex Store 3, Bet. W. 21st & W. 22nd Sts., Brooklyn N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. SB-72 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 76 of the Alcoholic Beverage Control Law at Boardwalk, Bet. 19th & 21st Sts., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises. MAX GOTTESMAN, Boardwalk, Bet. 19th & 21st Sts., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. A-1110 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 75 of the Alcoholic Beverage Control Law at 7119 5th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises. HARRY KRAMER, 7119 5th Avenue, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL-9988 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132 A of the Alcoholic Beverage Control Law at 254 Driggs Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings to be consumed on the premises. JOHN ANTOSZ, 254 Driggs Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL-9967 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132 A of the Alcoholic Beverage Control Law at 769 Metropolitan Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises. MARGARET SPIEZO, 769 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. L-15 has been issued to the undersigned to sell wine and liquor at retail under Section 132A of the Alcoholic Beverage Control Law at 181 De Kalb Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises. ANNA LAVITZ, 181 De Kalb Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. A-1132 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 75 of the Alcoholic Beverage Control Law at 79 Wyckoff Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises. HENRY SCHARENBERG, 79 Wyckoff Ave., Brooklyn, N. Y.

Mėsenis žurnalas JAUNOJI LIETUVA parduodama Vienybėje po 15 centų.

VYRAI IR MOTERYS LIGONIAI

Chroniškos ligos sekmingai gydomos naujaisiu moksliniu būdu. Kraujo, odos ir nerūgščių, kataras ir chro-

niški vidurių skauduliai, odos išbėrimai, vidurių ir žarnų ligos: didžištos žarnos hemoroid, neuritis, chroniškas reumatizmas, sciatica, nosies, gerklės ir plaučių ligos ir kitos vyrų ir moterų ligos gydomos. Jei sergat ir ne žinot kas jums kenkia užeikite privatiškai konsultacijai.

Tiriam kraują, bandymai laboratorijoje, X — spinduliai SERUM IR VACCINE ĮSKIEPIJIMAI MOKESCIAI MAŽI TYRIMAI IR PATARIMAI DYKAI MES KALBAME LIETUVISKAI DR. L. ZINS (išveiktas svirtis 25 metų) 110 EAST 16th STREET, New York, N. Y.

Tarp 4th Ave. ir Irving Place, Valandos: Nuo 9 v. ryto iki 8 v. vak. Sekmadieniais: nuo 9 v. ryto iki 3 p.p.

5,000 kietmeterių miško i Palestina

KAUNAS. — Vienos Kauno lentpjūvės savininkas sudarė su Palestinos pirkliais sutartį, kuria einant iš Lietuvos į Palestiną bus išvežta 5,000 kietmeterių apdirbto miško medžiagos. Visą miško medžiagą į Palestiną eis per Klaipėdos uostą.

ATVEŽE AUTOŽIRĄ

KLAIPĖDA. — Šiomis dienomis anglų laivas Baltrader, kuris palaiko nuolatinį susisiekimą tarp Klaipėdos ir Londono, atvežė iš Anglijos autožirą (lėktuvą be sparnų). Tą autožirą nupirko Lietuvos Aero klubas Kaune.

NOTARY PUBLIC

Tel.: Newtown 9-4464

A. VALANTIEJUS

GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS IR ABELNA APDRAUDA

54-41—72nd STREET, Maspeth, N. Y.

Telefonas: Evergreen 7-7770

PAUL GUSTAS

LIETUVIS GRABORIUS

Senai dirbęs graborystės profesijoje ir Brooklyno apiekinėj plačiai žinomas. Tik dabar atidarė savo ofisą ir patarnauja balsamavimu ir palaidojimu mirusių.

Veltui chapel šermenims Parsamdo automobilius šermenims, vestuvėms, krikštynoms ir kitokioms parėms

Saukite dieną ar naktį

423 Metropolitan Ave Brooklyn, N. Y.

Jei jusų radio priimtuvas serga kreipkis pas

RADIO DOCTOR'S COMPANY

(RADIO GYDYTOJAI) 351 Broadway, Brooklyn, N. Y. Telefonas: Evergreen 8-2620

Generaliniai agentai dėl TUNG-SOL radio lėmpelių Kaina nuo 60c.

Ir DU-WA visų bangų Aerial Kits \$2.95

Užsakymai paštu išpildomi neatidėjojant

Radio Service Sales Parsiduoda garantuoti Radio priimtuvai nuo \$10.50

SHALIN'S FUNERAL HOME

BRONIS ŠALINSKAS, Lietuvis Graborius ir Balzamuotojas ŠARVOJIMUI KOPČIJA DODAME DYKAI

Palaidojimo kaitai priklauso nuo šeimos išgalės ir noro. Musų patarnavimas atzuoja ir prielankumas yra visoms lygus, be atzvelgimo į kaštus. Neatsizvelgiant į tolygiai laike sermū, mirusio šeimos nariams teikiamas susiekiamas automobiliai nemokamai. Patarnavimas greitais, mandagus ir visais atzvilgiais moderniškais. Samdo automobilius visokiems reikalams. Kopyčia moderniškai įrengta: prie kopčijos yra ir poilsio kambariai.

PILNOS LAIDOTUVES NUO \$150. IR BRANGYN BRONIAUS ŠALINSKO LAIDOJIMO BIURAS

84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, L. I. (Prie Forest P'kway Sta.) Tel. Virginia 7-4499

Tel. Stagg 2-0783, Night Tel. Juniper 5-4912 NOTARY PUBLIC

Juozas Levanda

(LEVANDAUŠKAS) GRABORIUS

Patarnauju visiems be skirtumo. Parsamdu automobilius kiekvienam reikale: vestuvėms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Kainos žemos.

Ateikite ir Persitirinkite

107 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

SPARNUOTI LIETUVIAI Parašė P. JURGĖLA TURINYS: Dariaus ir Girėno gyvenimo ir veikimo apžvalga. Skridimas per Atlantiką. Soldino miško paslaptis. Žygio atgarsiai pasauly. Dariaus ir Girėno nuopelnai aviacijai ir mūsų tautai. Poezija apie LITUANIĄ. Skridimo rėmėjai ir rėm. komitetai. 384 pusl. su 86 paveikslais; tvirti viršeliai. Kaina \$1.50, siunčiant paštu \$1.65. Reikalaukite: VIENYBĖ 193 Gand Street, Brooklyn, N. Y.

SPARNUOTI LIETUVIAI DARIUS IR GIRĖNAS

SPARNUOTI LIETUVIAI DARIUS IR GIRĖNAS

**AMBRAZIEJUS ISKILMIN-
GAI APDOVANOTAS GE-
DIMINO ORDINU**

Penktdienio vakare Vainausko salėje Lietuvos generalinis konsulas P. Zadeikis įteikė Juozui Ambraziejui trečiojo laipsnio D. L. K. Gedimino ordina. Bankietė dalyvavo labai daug svečių. Be paaiškinimų Ambraziejus nuopelnų, už kuriuos Lietuvos respublika suteikė jam tokią aukštą pagarbą, pasakė labai rimtas kalbas gen. konsulas Zadeikis, A. B. Strimaitis, dr. B. Vencius, kun. Milukas (kuris kalbėjo negatyviškai, kaip "advokatus diaboli"). V. Daukšys, redaktorius S. E. Vitaitis, SLA sekretorius M. J. Vinikas ir redaktorius J. Tysliava, kuris gražiai palygino Ambraziejų su nenulstančia bitute, renkančia medų iš kvėpiančių gėlių, kad pasaldinti gyvenimą ne tik sau, bet ir kitiems.

Greta kalbų, naują ordino kavalierių sveikino telegramomis p. p. Budreckai, Zilevičiai, Trečiokai, o laiškais — Švedų Amerikos linijos vedėjas, Cunard White Star valdyba New York'e ir Cunard White Star linijos Philadelphia's skyriaus vedėjas D. Fedotovas-White, kuris reikšmingai džiaugėsi, kad Ambraziejus apdovanotas ordinu to Lietuvos dizidžio kunigaikščio, su kurio palikuoniais pats Fedotovas-White esąs giminystėje per savo žmoną.

Vainausko surengtos bankietui vaišės tikrai stebino svečius dideliu gausumu ir skanumu.

DAINININKĖ KVIEČIA SVEČIUS Į KOMPOZITORIUSI BANKIETĄ

Vienybės skaitytojai jau žino, kad gegužės 26 d. New Yorko viešbutyje Victoria bus iškilmingas bankietas, kuriame Lietuvos generalinis konsulas įteiks kompozitoriui J. Zilevičiui Gedimino ordiną. Šis musų žymaus kompozitoriaus pagerbimas turėtų rūpėti musų menininkams ir visiems muzikos mėgėjams, nes be kompozitorių, be musų lietuviškos muzikos musų scena, musų pramogos, musų namai būtų tušti, bespalviai, musų jaunuomenė liktų be tautinio peno savo sielai.

Bankieto pradžia 6 val. vakare. Bilietai po \$2.50 pardodami pas komiteto narius: Brundzus, Vitaičius, Strumskius, pas Dulkę, Trečioką, Budrecką, Garšvą, kun. Pakalnj ir Tamošaitį.

Zosė Vitaitienė.

MINEJO P. P. ZINIŲ SUKAKTUVES

Sekmdienį, gegužės 19 d. Kiburio salėje, 948 Jamaica Ave., Brooklyno "džipsiai" surengė bankietą po gams Ziniams paminėti jų 22 metų vedybinio gyvenimo sukaktuves. Svečių buvo 75; įvairiausi valgiai buvo džipsiškai pagaminti, džipsiškai padainavo keletą gražių dainelių. Svečiai savo kalbose linkėjo daug laimės ir ilgų metų ponų Zinių šeimai.

ISVAZIUOJA Į LIETUVĄ

Su daugeliu kitų keleivių per Vienybės Keleivių Biurą iškeliauja Švedų Amerikos linijos laivu Gripsholm geg. 25 d. brooklynietis Antanas Matukelis. Jis ketina įsteigti Lietuvoje savo biznį ir, jei gerai seksis, pasilikti ten gyventi.

RADIO VIENYBĖ
Veda JUOZAS TAMAS

Pereitą penktadienio vakarą 7:30 val. per Radio Vienybės programą dainavo p. Marijona Strumskienė, akompanuojant p. lei V. Vaivadaitei. Sudainuota dvi vėliausios muz. Zilevičiaus kompozicijos: "Rat'ai" ir "Mano Deimantas." Juozo Tysliavos žodžiai. Jas išleido X. Strumskis. Gaunamos Vienybėje.

Geg. 17 d. 7 val. iš stoties WLWL (1100 klc.) buvo transliuojama lietuviškų dainų programa, kurią teikė Lietuvos Daina. Dainų reikšmė buvo paaikškinta anglų kalba, kas supažindina kitataučius su lietuvių dainos menu. Lietuvos Daina lietuviškas dainas transliuos kiekvieną penktadienį, 7 val. vak. iš tos pačios stoties.

Daugelis į Ameriką atvažiuosiu iš Lietuvos, ten eję mokslus ir moka skambinti gitara ir kartu dainuoti. Jie moka visai dar negirdėtų dainų ir tai naujenybė dėl radio. Radio Vienybės programa kviečia visus galinčius dainuoti, ar griežti kokį instrumentą, registruotis Vienybėje, 193 Grand St. arba tiesiai į stotį WMBQ, 95 Leonard St., Brooklyn, N. Y. pas Radio Vienybės vedėją Juozą Tamą.

Klausykite Radio Vienybės programų šią savaitę rytais 10:30 val. Antradienį — Varpo kėpyklos programa, trečiadienį — Tru-Ember lietuvių anglų kompanijos programa, ketvirtadienį — greatneckiečių programa. Bus dainų muzika, įvairių pranešimų. Dalyvaus Marijona Tamas ir kiti. Garsinkitės per Radio Vienybės programą.

UŽSIMUŠĖ TĖVO ĮGRASINTA MERGINA

Penkiolikos metų brooklynietė Izabelė Kruse paprašė tėvo leisti ją į svečius. Tėvas griežtai įgrasino jai, kad parčaitų namo neveliau 12 val. naktį. Bet mergina pasivėlavo ir, parėjusi pusė po dviejų, pasibijoję belstis į užraktintas duris, kad nepabūstų tėvas. Dėl to ji užlipo ant stogo ir bandė nūslėisti virve prie savo kambario lango. Besileidžiant virvė nutruko, mergina nukrito iš 50 pėdų aukščio į cementuotą kiemą ir vietoje užsimušė.

MOTERIES TEISMAS ŠI ŠEŠTADIENI

Šio šeštadienio vakarą Vainausko salėje, 38 Bogart St., Brooklyne, bus seniai laukiamas "Moteris Teismas." Moterį kaltins teisininkas Antanas Vainauskas, kaip vyriausias prokuroras, o ją gins ponias Daužvardienė, advokatas S. Bredis, gerai Brooklyne žinomas juristas ir kiti advokatai. Kviečiama dalyvauti viso Brooklyno ir apylinkės publika.

PRIMINIMAS AUTOMOBILIŲ VAIRUOTOJAMS

Automobilių vairuotojų leidimai baigiasi gegužės 31 d. Neatnaujinsieji savo leidimų vairuotojai (draiveriai) birželio 1 d. neteks teisių važinėti. Dėl to miesto valdyba prašo pasiskubinti tuos leidimus gauti, nelaukiant paskutinių dienų.

IS NEW JERSEY LIETUVIŲ GYVENIMO IR VEIKIMO

Antrojo skridimo reikalu smarkiai veikiama, kad atitinkamai priimti ir išleisti leit. F. Vaitkų. Kearny-Harrison, Linden, Elizabeth ir Newark'e ruošiamos pramogos.

Komp. J. Zilevičiui pagerbti bankieto reikalu, kuris bus gegužės 26 d. dienai, Victoria viešbutyje, New York'e, New Jersey lietuvių gausingai rengiasi dalyvauti.

Iš adv. R. Skipičio gauta tokio turinio telegrama: "Chicago, Ill. gegužės 14 d., 1935. A. S. Trečiokas, Newark, N. J. Grįžimą į Lietuvą atidėjau ligi birželio 29 d. Atvyksiu tik birželio 17 d. Prašau birželio 16 d. bankietą atidėti. Adv. R. Skipičis."

Sunkiai susižeidė Juozas Abromaitis iš Kearny, N. J. Susižeidė, taisydamas kartu su kitais namą. Dabar guli šv. Jokubo ligoninėje Newark'e. Sykiu nukrito jų sunus ir kontraktoriaus Jurgio Pučinskio sunus, kurie lengviau sužeisti.

Visos New Jersey valstybės lietuvių labai patenkinti Vienybės radio programomis. Nėra abejonės, kad biznieriiai, o ypač vienybėčiai, savo skelbimus dabar duos tik per Vienybės radio.

Newarko lietuvių miršta. Prieš keletą dienų mirė visai nesirgęs, Juozas Čižauskas, žmogus apie 50 metų amžiaus. Be to, mirė Mikas Virpša, kuris ilgai sirgo, gulėdamas ligoninėje. Taip pat daugelis lietuvių serga namie ir ligoninėse.

A. S. Trečiokas.

New Jersey lietuvių ruošiasi išleisti leit. F. Vaitkų ir adv. Skipiči

Newark, N. J. — New Jersey valstybės Lietuvių Komitetas gegužės 19 d. galutinai aptarė planą gegužės 30 d. pramogai Newarko airporte, o taip pat susitarta apie pramogą Harrison-Kearny, Linden ir Elizabeth'e. Nutarta leit. F. Vaitkų oficialiai priimti Newarko airporte 7 val. vakare, gegužės 29 dieną ir parodyti Lindeno pramogą, kurioje dalyvaus miesto valdininkai ir gal apie porą dešimčių automobilių paradas iš Newarko airporto į Lindeną.

Gautas iš adv. R. Skipičio sutikimas, kad birželio 23 dieną tikrai dalyvauja Newarko Moterų Klubu rengiamam išleistuvių bankietė. Newarko moterų klubas mano surengti labai įdomų adv. R. Skipičio išleistuvių bankietę ir dėl to visi kiti New Jersey valstybėje manę ruošti pramogas dabar geriausiai padarys atvykę į Newarką į birželio 23 dienos pramogą ir iš čia bendrai palinkės DULR pirmininkui adv. R. Skipičiui laimingos kelionės į Lietuvą.

Butų labai gerai, kad Brooklyno, New Yorko lietuvių ir susitartų ir visi bendrai padarytų vieną tinkamą išleistuvių bankietę p. Skipičiui, vietoje rengę atskirai keletą bankietų, kurie dažniausiai bna nesėkmingi ir reikalinga daug laiko. Adv. R. Skipičis pareiškęs noro turėti keletą dienų savo reikalams sutvarkyti prieš išvažiuojant iš New Yorko į Lietuvą ir dėl to būtų patartina per daug su įvairiomis menkos vertės pramogomis nevarginti svetėis.

A. S. Trečiokas.

GREAT NECKO PADANGĖJE

Birželio 1 d. sueina lygiai trys metai, kai Mikė Sobienka pradėjo biznį. Toms sukaktuvėms paminėti, Mikė Sobienka rengia gražią pramogą — šokius ir bankietę, įėjimas visiems dykai. Taip pat ir užkandžiai bus duodami dykai. Bus geras orkestras. Sobienkos draugai gražiai pasilinksmins. Sobienka dabar turi alinę ir gražią salę su parku kur greatneckiečiai ruošia savo pramogą.

Ponia Zabulonienė gana ilgai sirgo ir buvo išvežta į Glen Cove ligoninę. Dabar grįžo iš ligoninės, bet dar nepersveikiausia. Ji dar guli namie 57 Van Nostrand Ave., Great Necke. Draugai prašomi atlankyti sergančią.

Great Neckas dabar pačiam gražume, viskas žaliuoja, medžiai, gėlės žydi, bet kai pasižiuri į gatves, tai manai, kad ten rengiamasi karui, nes visos gatvės iškastos, išardytos. Šiais metais veda Great Necke kanalizaciją, tai daug ir lietuvių bedarbių gavo darbo. Manoma, kad Great Necke apie 200 lietuvių šeimynų. Daugelis lietuvių, kurie jau nuo seniau ten gyvena, turi gražių nuosavybių, kiti turi geras biznio įstaigas.

Radiošius.

DEL DULR SKYRIAUS NEW YORKE

Paskutiniame "Didž. New Yorko Lietuvių Pasaulinio Kongreso idėjai Rėmti Komiteto" posėdyje svarstyta reikalingumas steigti DULR skyrių New York'e. Betgi klausimas liko neišspręstas ir atidėtas vėlesniam laikui, kad intereso vietos draugijos ir veikėjai galėtų rimčiau apsisvarstyti.

Manoma, kad patogiausias laikas tam klausimui išspręsti bus, kai p. R. Skipičis grįš į New Yorką, birželio 18 d. Tą dieną galbut bus patogiausias iš naujo susirinkti ir išspręsti skyriaus įsteigimą.

SPORTO BALIUS

Sekmdienį, gegužės 26 d. Apreiškimo parapijos salėje, 7 val. vakare bus imtynių ir stiprumo rodymas. Po programos bus šokiai. Programą atliks Philadelphia's Lietuvių Atletų Klubu sportininkai. Ši atletų grupė yra geriausia Pennsylvania's vaistybėje. Bus Middle Atlantic imtynių ir sunkumų kilnojimo čempionai. Vadovauja lietuvių jaunuoliai Vizbara ir Alekna. Taip pat bus žymių lietuvių iš įvairių kolegijų sportininkų. Visi kviečiami atsilankyti. Pelnas skiriamas parapijai.

LEKTUVAS NUKRITO Į EAST UPĖ

Dėl sugedusio motoro, beskraidant apie Empire State Building, lektuvas su vairuotoju ir trimis keleiviais nukrito į East upę prie Brooklyno. Zmones išgelbėjo policijos valtis. Lektuvas taip pat išvilkas į krantą.

STEAMBOAT TAVERN

Seniausia Great Neck'e užieiga. Alus, vynai, degtinė, skanus valgiai Patarnavimas
J. DAGELIS
139 STEAMBOAT ROAD
GREAT NECK, L. I. N. Y.
Phone. Great Neck 3052

Sakoma, kad rusų caras Mikalojus II buvęs be valios, didelis "lepsiš." Dėl to kringomis politikos valandomis jo žmona jį drąsindavusi, liepdavusi "parodyti kumščia," pasakyti neklaudžoms ministrams, kad Rusija "ačiu Dievui dar nekonstitucinė šalis."

UOLIAUSIAS VIENYBES PLATINTOJAS

J. Krunklis
Krunklis — uoliausias Vienybės platintojas. Jo pilna višame Didžiajame New York'e, kur tik lietuvių gyvenama. Iki šiol Krunklis daugiausia veikė Brooklyne ir apylinkėje, dabar jis rengiasi visas jėgas sukonzcentruoti tarp New Jersey lietuvių. Vienybės draugai prašomi p. Krunkliui padėti.

Pasirendavoja

PASIRRANDAVOJA NAMAS
Šešių kambarių ir maudyne. Visi parankumai. Geroje vietoje. Randa \$26.00. Savininkas galima matyti bile dieną 262 Penn St., Brooklyn, N. Y. (40-42)

GERAS NAMAS PARANDAVOJIMUI
Šeši kambarių ir maudyne. Visi švieži. Randa \$21.00. Savininkas galima matyti bile dieną 332 Chauncey St., Brooklyn, N. Y. (14-21-24)

Parsiduoda

PARSIDUODA
Alinė. Restoranas ir 14 pilnai įrengtų kambarių. Visas geriausias stovyje. Biznis išdirbtas per ilgus metus. Kas nori įsigyti gera vietą ir biznį, nepalaukite progos. Parsiduoda labai pigiai už \$2,500.
Dėl informacijos ateiškite. rašykite ar telefonuokite: Newark, N. J. 498 Ferry Str. Phone. Mitchell 2-9356 (41-42)

PARSIDUODA RESTORANAS
Dėl savininko ligos pigiai parsiduoda geras restoranas. Informacijos teikia JUOZAS AMBRAZIEJUS, 168 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telefonas EVERgreen 8-7179 (37-39)

Tamošiuo kuro įstaiga ANGLIAI IR KOKSAI

Gerai kaip Pennsylvania's antracitas
582 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Telefonas EVERgreen 7-2355

TEMYKITE!

Persikeliant į naują vietą ir laikau VALGYKLĄ
Visados švieži ir skanus valgiai. Mandagus patarnavimas. Atidara visados. Maloniai kviečiu visus atsilankyti ir persitinkinti. Savininkas
S. JANUŠKEVIČIUS
204 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel.: Evergreen 8-10251 (43)
No. 215

GRAND PARADISE BALL ROOMS

Įvairioms pramogoms salės
318 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Puikios salės, ir ruimai gražiai papuoštos. Tinka šokiams, susirinkimams, vestuvėms, vakarieniems.
Yra eleviatorius
Tel.: EVERgreen 7-1123

Suzinok savo ateitį

Garsioji pasaulio astrologė
Anna Romanova
247 SOUTH 1-ST STR., pirmas aukštas
Havemeyer ir Roebing St. tarpe Williamsburg, Brooklyn, N. Y.
Mokslininkai atspėja ateitį, teikia reikalingiausių patarimų
Pasimatymui susitart tik telefonu tarp 8—11 rytais ir 3—8 vak.
Telefonas: EVERgreen 7-4468

Liebmann
Rheingold
GERAS ALUS

TONY'S RESTAURANT
145 Broadway, Brooklyn, N. Y.
Pietus — steikai — chops
Įvairios žuvis — specialybė
Privatiški kambariai del bankietų — vestuvių — pokylių
Taip pat
ĮVAIRUS LIKERIAI IR VYNAI
Sekmdieniais Specialūs 12 davinų Pietus

NESIGAILĖSITĖ UŽĖJĖ!
LIETUVIŠKAS RESTORANAS, BARAS IR SALĖ
Gardus, gerai pagaminti valgiai, užkandžiai, alus, degtinė ir kiti gėrimai.
Graži salė šokiams, vestuvėms ir kitokioms pramogoms.
Tai nauja, patogiai vieta, kurių savininkai — seniai atvykę iš Lietuvos lietuvių.
Tikrai nuoširdus lietuviškas patarnavimas
38 BOGART ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EVERgreen 8-9777

TEL.: EVERGREEN 8-9770
JUOZAS GARŠVA
— GRABORIUS —
Mano firma gerai atlieka sekančius darbus: išbalsmuoja ir laidoja mirusius ant visokių kapinių. Pagrabus paruošia nuo paprasčiausių iki prakilniausių. Persaudo automobilius laidotuviams, veselijoms, krikštynoms ir kitiems pasivažinėjimams.
VIRŠUI MINĖTAIS REIKALAIS KREIPKITES PAS MANE O BUSIT UŽGANEDINTI
231 BEDFORD AVE., BROOKLYN, N. Y.

MERGINOS! MERGINOS! TARNYBOS GREITAI
Kasdien mes randame tarnybas merginoms puikiuose namuose, kur užtikrintos geros darbo sąlygos. Mes taip pat pasirūpiname, kad namų ruošos darbininkės gautų geras algas už savo darbą. Musų tikslas yra kad merginos ieškančios NAMŲ RUOŠOS DARBO per mus būtų patenkintos.
MES PARUPINAME JUMS DARBUS JUMS NIEKO NEKASTUOJA
Jei esi sveika, virš 18 metų amžiaus, metuose, rimta darbininkė ir galite dirbti namų darbus, užteik, telefonuok ar rašyk mums. Mes duosime smulkesnių informacijų.

SUSSER AGENCY
NAMINŲ DARBŲ CENTRAS
924 Broadway, Cor. Myrtle av. B'klyn, N. Y.
Tel.: EVERgreen 8-6099
Mes turime atskirą skyrių ir vyrams įvairiems darbam

SKAITYKITE "VIENYBĖ"